Bibliografie

Pieter Edelman

1932

32-1 'Revolutie...Ja!'. In: *De Jonge Gids* 5 (20 januari 1932), nr. 13, pp. 139-142.
Tw.: geweldloosheid; geestelijke weerbaarheid; revolutie.

32-2 Limberg, Rob, Jaap van Praag & Hein van Wijk, 'Geweld of geweldloosheid'. In: *De Jonge Gids* 5 (20 februari 1932), nr. 15, pp. 175-177.
Tw.: geweldloosheid; socialisme; revolutie.

32-3 'Vlaanderen'. In: *De Jonge Gids* 6 (20 juli 1932), nr. 2, pp. 17-20.
Tw.: Vlaamse beweging; socialisme.

32-4 'Zijn we verantwoord?'. In: *De Jonge Gids* 6 (5 october 1932), nr. 6, pp. 87-90.
Tw.: geweldloosheid; revolutie.

1933

33-1 'Nieuwe geschiedenis'. In: *De Jonge Gids* 6 (5 maart 1933), nr. 16, pp. 260-263. (bespreking van: Henriëtte Roland Holst, *Kapitaal en arbeid in Nederland.* 1932 (4e dr.)).
Tw.: Nederland; socialisme; marxisme; klassenstrijd.

33-2 Blom, Chris, Jan Brandt Corstius, Jacques Engels, Jaap van Praag, Hein van Wijk, 'Troonrede'. In: *De Jonge Gids* 7 (6 april 1933), nr. 1, pp. 1-2. (zelfpresentatie van de nieuwe redactie en nieuwe generatie van 'aktivistiese' socialisten).
Tw.: jeugd; socialisme; toekomst.

33-3 'Het socialisme in het slop?'. In: *De Jonge Gids* 7 (20 april 1933), nr. 2, pp. 13-14.
Tw.: socialisme; fascisme; geweld.

33-4 'Democratie en diktatuur'. In: *De Jonge Gids* 7 (18 mei 1933), nr. 4, pp. 29-36. (bespreking van: J.L. Snethlage, *Democratie en diktatuur.* 1933).
Tw.: democratie; dictatuur; communisme.

33-5 'Nog eens: Morgenrood'. In: *De Jonge Gids* 7 (8 juni 1933), nr. 5, pp. 36-38. (n.a.v. een protestmanifestatie in Amsterdam tegen de vertoning van de 'militaristische' film 'Morgenrood').
Tw.: geweldloosheid; anti-militarisme; protest.

33-6 'Staat en socialisme'. In: *De Jonge Gids* 7 (7 september 1933), nr. 9, p. 70.
Tw.: staat; macht; socialisme.

33-7 'Staat en socialisme II'. In: *De Jonge Gids* 7 (21 september 1933), nr. 10, pp. 74-75.
Tw.: socialisme; staat; dictatuur.

33-8 'Het socialisme in Nederland I. De voorgeschiedenis'. In: *De Jonge Gids* 7 (21 september 1933), nr. 10, pp. 78-79.
Tw.: Nederland; 922-1795 (periode); socialisme.

33-9 'Het socialisme in Nederland. De ontwikkeling naar het groot-kapitalisme'. In: *De Jonge Gids* 7 (5 october 1933), nr. 11, pp. 82-83.
Tw.: Nederland; ME-1909 (periode); socialisme.

33-10 'De socialistische staat. Nationaal of internationaal?'. In: *De Jonge Gids* 7 (5 october 1933), nr. 11, p. 86. (enkele aantekeningen van Hilda Verwey-Jonker zijn in dit artikel verwerkt).
Tw.: staat; socialisme.

33-11 Redactie [J.P. van Praag], 'Rusland en wij'. In: *De Jonge Gids* 7 (20 october 1933), nr. 12, pp. 89-90.
Tw.: Russische revolutie; socialisme; bolsjewisme.

33-12 'Het socialisme in Nederland. Het heroïsche tijdperk'. In: *De Jonge Gids* 7 (20 october 1933), nr. 12, pp. 90-91.
Tw.: Nederland; 1870-1893 (periode); socialisme.

33-13 'En toch!'. In: *De Jonge Gids* 7 (9 november 1933), nr. 13, p. 97.
Tw.: geweldloosheid; socialisme; imperialisme.

33-14 'Het socialisme in Nederland. Het tijdperk van het Reformisme'. In: *De Jonge Gids* 7 (9 november 1933), nr. 13, pp. 98-99.
Tw.: Nederland; 1870-1914 (periode); socialisme.

33-15 'Het socialisme in Nederland. Vijftien jaren illusiepolitiek'. In: *De Jonge Gids* 7 (30 november 1933), nr. 14, pp. 106-107.
Tw.: Nederland; 1914-1933 (periode); socialisme.

33-16 'Wij!'. In: *De Jonge Gids* 7 (14 december 1933), nr. 15, p. 117.
Tw.: socialisme; politieke partijen.

33-17 'Het socialisme in Nederland. Om de toekomst', In: *De Jonge Gids* 7 (14 december 1933), nr. 15, pp. 118-119.
Tw.: Nederland; 1930-1933 (periode); socialisme.

33-18 Martens, Erik, 'Het herzieningsrapport'. In: *De Jonge Gids* 7 (14 december 1933), nr. 15, pp. 118-120.
Tw.: S.D.A.P.; socialisme; anti-militarisme.

33-19 'De taak der intellektuelen': In: *Vredesstrijd* 5 (23 maart 1933), nr. 6, pp. 48-49.
Tw.: anti-militarisme; elite; oorlog en vrede.

1934

34-1 Martens, Erik, 'De geestelijke achtergrond van het Fascisme'. In: *Fundament* 1 (1934), nr. 1, pp. 8-14.
Tw.: fascisme; nationalisme; cultuur.

34-2 Sterk, H., 'De overwinning van het geweld'. In: *Fundament* 1 (1934), nr. 4, p. 20. (recensie van: Bart de Ligt, *De overwinning van het geweld*, 1934).
Tw.: socialisme; geweldloosheid.

34-3 Martens, Erik, 'Nieuwe vormen van strijd'. In: *Fundament* 1 (1934), nr. 4, pp. 10-17.
Tw.: socialisme; geweldloosheid; democratie.

34-4 Sterk, H., 'Nationale ontwapening en socialisme'. In: *Fundament* 1 (1934), nr. 9, pp. 1-16.
Tw.: imperialisme; p.v.v.; socialisme.

34-5 'Trouw blijven'. In: *Vredesstrijd* 6 (11 januari 1934), nr. 1, pp. 2-3.
Tw.: wetenschap; anti-militarisme; p.v.v.

34-6 S., H., 'Van de Studenten Vredes Actie. Voor een betere radicale doelstelling'. In: *Vredesstrijd* 6 (6 juli 1934), nr. 13, p. 103.
Tw.: S.V.A.; radicalisme; anti-militarisme.

34-7 'Van de Studenten Vredes Actie: Eenheid...én karakter!'. In: *Vredesstrijd* 6 (20 juli 1934), nr. 14, p. 108. (reactie op een artikel van W.H. Sprenger, 'Naar groter eenheid', over doelstellingen en methode van de S.V.A., in: *Vredesstrijd* 6 (14 juni 1934), nr. 12, p. 95).
Tw.: S.V.A.; eenheid en verscheidenheid.

1935

35-1 Martens, Erik, 'Rusland en de Oorlog'. In: *Fundament* 2 (1935), nr. 1, pp. 21-32. (met een noot van de redactie, in de vorm van een geciteerd naschrift van Jan Romein op pp. 32-34).
Tw.: Rusland; socialisme; anti-militarisme.

35-2 M., E., 'De lage landen bij de zee'. In: *Fundament* 2 (1935), nr. 1, pp. 35-38. (recensie van: J. Romein, *De lage landen bij de zee*, 1934).
Tw.: Nederland; historisch materialisme; geschiedenis.

35-3 Sterk, H., 'Oorlogsdreiging en vredesdaad. Stemmen uit de Vredesbeweging. Enquête en beschouwing'. In: *Fundament* 2 (1935), nr. 5, pp. 3-31.
Tw.: vredesbeweging; anti-militarisme; p.v.v.

35-4 Martens, Erik, 'Ondanks alles'. In: *Fundament* 2 (1935), nr. 6, pp. 1-3.
Tw.: crisis; socialisme.

35-5 M.,E., 'Rosa Luxemburg'. In: *Fundament* 2 (1935), nr. 7, pp. 33-34. (bespreking van: Henriëtte Roland Holst, *Rosa Luxemburg, haar leven en werken*, 1935).
Tw.: Rosa Luxemburg; socialisme.

35-6 Redactie (van *Fundament*); W. Cordan, David de Jong Jr., Erik Martens, 'Soma-paradijs of Socialisme'. In: *Fundament* [Themanummer] *Sexuele problemen* 2 (1935), nr. 10, pp. 1-7.
Tw.: seksualiteit; seksuele moraal.

35-7 Martens, Erik, 'Sancties'. In: *Fundament* 2 (1935), nr. 11, pp. 1-6.
Tw.: Italië; oorlog en vrede; sancties.

35-8 Sterk, H., 'De intellectuelen en de oorlog' in: *Vredesstrijd* 7 (18 juli 1935), nr. 14, pp. 106-107.
Tw.: elite; oorlog en vrede; anti-militairisme.

35-9 Franken, Jaap, 'Nuchter blijven'. In: *Vredesstrijd* 7 (11 october 1935), nr. 18, p. 139.
Tw.: oorlog en vrede; sancties; fascisme.

35-10 Franken, Jaap, 'Trouw blijven! Een antwoord aan Bep Nispelblom Beyer'. In: *Vredesstrijd* 7 (8 november 1935), nr. 20, p. 156. (een antwoord op haar artikel 'Onze houding tegenover de oorlog' in: *Vredesstrijd*, jrg. 7, 25 october 1935, nr. 19, p. 150).
Tw.: J.V.A.; anti-militairisme.

1936

36-1 M., E., 'Socialistische literatuurbeschouwing'. In: *Fundament* 3 (1936), nr. 2, pp. 28-30. (bespreking van: Herman Gorter, *De groote dichters*, 1935, en van: Garmt Stuiveling, *De Nieuwe Gids als geestelijk brandpunt*, 1935).

Tw.: socialisme; letterkunde; historisch materialisme.

36-2 Martens, Erik, 'Voorwoord'. In: *Fundament* 3 (1936), nr. 5, pp. 1-3. (ter inleiding op het tweede nummer over de problemen van het plan-socialisme).
Tw.: crisis; socialisme.

36-3 Martens, Erik, 'Psychologie en het socialistisch denken'. In: *Fundament* 3 (1936), nr. 7, pp. 2-16.
Tw.: dialectisch materialisme; marxisme; psychologie.

1937

37-1 Anoniem [Hein Vrind (eindred.)], *Pacifistische volksverdediging*. De Lantaarn, Amsterdam 1937, 46 p. (gepubliceerd in opdracht van en voor gezamenlijke verantwoordelijkheid van zeven J.V.A.-ers, onder wie de hoofdbestuursleden Van Praag, Brandt Corstius en Vrind).
Tw.: J.V.A.; vredesbeweging; p.v.v; geweldloosheid.

37-2 Sterk, H., 'Gelijkschakeling of volksafweer?' In: *Fundament. Kruithuis Europa* 4 (1937), nr. 4, pp. 27-36.
Tw.: socialisme; anti-militarisme; p.v.v..

37-3 Martens, Erik, 'Te midden van de brokken'. In: *Fundament* 4 (1937), nr. 11, pp. 13-29.
Tw.: marxisme; rede; wereldbeschouwing.

37-4 Sterk, H., 'Het Europees concert'. In: *Fundament* 4 (1937), nr. 12, pp. 1-16.
Tw.: oorlog en vrede; socialisme.

37-5 Franken, Jaap, 'Volksafweer als politiek probleem'. In: *Vredesstrijd* 9 (20 augustus 1937), nr. 11, p. 83.
Tw.: oorlog en vrede; p.v.v.

37-6 Franken, Jaap, 'Op de bodem der werkelijkheid'. In: *Vredesstrijd* 9 (1 october 1937), nr. 13, pp. 100-101.
Tw.: p.v.v.; oorlog en vrede.

37-7 Franken, Jaap, 'Debat over pacifistische volksverdediging. Secte of actie'. In: *Vredesstrijd* 9 (23 december 1937), nr. 17, p. 132. (reactie op E.G.'s artikel: 'Pacifistische volksafweer?' op pp. 131-132 in hetzelfde nummer).
Tw.: p.v.v.; anti-militarisme; socialisme.

1938

38-1 Jongeren Vredes Actie, *Pacifistische volksverdediging*. De Lantaarn, Amsterdam, 1938. – 2e herz. dr. –, 16 p. (1e uitgave: Amsterdam, 1937, opgenomen in 37-1).
Tw.: J.V.A.; p.v.v.; vredesbeweging.

38-2 *Wordende wereld. Geschiedenis ten dienste van het kaderonderwijs*. De Arbeiderspers, Amsterdam, 1938, 159 p. (uitgegeven voor het Instituut van Arbeiders Ontwikkeling).
Tw.: geschiedenis; Europa; politiek.

38-3 Sterk, H., 'Zijn werk leidt ons verder'. In: *Bevrijding* 10 (september 1938), nr. 9, p. 134. (bijdrage aan het herdenkingsnummer t.g.v. het overlijden van Bart de Ligt).
Tw.: Bart de Ligt; geestelijke weerbaarheid; antimilitarisme.

38-4 Bauer, J., 'Europa op de tweesprong!'. In: *Fundament* 5 (1938), nr. 3, pp. 1-16.
Tw.: Europa; anti-fascisme; geestelijke weerbaarheid.

38-5 S.,H., 'Oorlog blijft oorlog'. In: *Fundament* 5 (1938), nr. 11, pp. 21-23. (recensie van: B. Liddell Hart, *Europa mobiliseert*, 1938).
Tw.: geweld; p.v.v.

38-6 'De nieuwe zeef'. In: *Het Kind* 39 (15 october 1938), pp. 397-399.
Tw.: middelbaar onderwijs; intelligentietests.

38-7 Franken, Jaap, 'Niet-militaire landsverdediging of pacifistische volksverdediging'. In: *Vredesdaad* 1 (16 juni 1938), nr. 8, pp. 1-2.
Tw.: p.v.v.; geestelijke weerbaarheid.

38-8 Franken, Jaap, 'Schakeringen'. In: *Vredesdaad* 1 (28 juli 1938), nr. 10, pp. 6-8.
Tw.: vredesbeweging; eenheid en verscheidenheid.

38-9 Bauer, Jaap, 'Is nationale ontwapening verouderd?'. In: *Vredesdaad* 1 (8 december 1938), nr. 16, pp. 1-2.
Tw.: anti-militarisme; geestelijke weerbaarheid.

1939

39-1 M., E., 'De wacht der bourgeoisie'. In: *Fundament* 6 (1939), nr. 9, pp. 34-36.
Tw.: burgerwacht; socialisme.

39-2 Sterk, J., 'Nieuwe strijd tegen de dictatuur'. In: *Fundament* 6 (1939), nr. 11, pp. 1-6. (n.a.v. Hermann Rauschning, 'Die Revolution des Nihilismus' en zijn 'Die passive Resistenz, Bemerkungen über eine revolutionäre Waffe im Kampfe gegen die Diktatur der Gewaltsamkeit' in: *Masse und Wert*, Jrg. II, Heft 6).
Tw.: Duitsland; fascisme; geweldloosheid.

39-3 'Een socialiste van deze tijd' In: *Fundament. Henriëtte Roland Holst (1869-1939)* 6 (1939), extra nummer, pp. 3-7.
Tw.: Henriëtte Roland Holst; socialisme; geweldloosheid.

39-4 'De steen in het water. Studies over Paulus

Adrianus Daum'. In: *Groot Nederland* 37 (september 1939), dl. 2, pp. 238-261 (annex een 'Korte biografie', inclusief een 'Bibliografie' van Daum op pp. 262-267).
Tw.: Maurits; letterkunde.

39-5 Bauer, Jaap, 'Om een eigen vredespolitiek. Antwoord aan Albarda'. In: *Vredesdaad* 2 (19 januari 1939), nr. 1, pp. 1-2. (antwoord op het artikel van Ir. J.W. Albarda, partijvoorzitter van de S.D.A.P., 'Pacifistische volksverdediging', in: *Socialisme en Democratie*, jrg. 1 (1939), nr. 1, pp. 8-16).
Tw.: S.D.A.P.; p.v.v.; geweld.

39-6 Sterk, J., 'Albarda contra pacifistische volksverdediging'. In: *Vredesdaad* 2 (16 februari 1939), nr. 2, p. 3. (reactie op een tweetal artikelen van Albarda in *Het Volk* van 30 januari en 8 februari 1939).
Tw.: S.D.A.P.; p.v.v.

39-7 Bauer, J., 'Na een jaar van propaganda. Wat is pacifistische volksverdediging?'. In: *Vredesdaad* 2 (13 april 1939), nr. 4, pp. 1-3.
Tw.: J.V.A.; vredesbeweging; p.v.v.

39-8 Bauer, Jaap, 'Bart de Ligt 1883-1938'. In: *Vredesdaad* 2 (5 october 1939), nr. 10, pp. 4-5. (bespreking van: H.J. Mispelblom Beyer; A. Romers, *Bart de Ligt 1883-1938*, 1939).
Tw.: Bart de Ligt; anti-militarisme.

1940

40-1 'Apologie der objectiviteit'. In: *Groot Nederland. Letterkundig Maandschrift* 38 (1940), dl. 1, pp. 122-124. (antwoord op de, hieraan op pp. 118-122 voorafgaande, kritiek van Rob Nieuwenhuis, 'Oratio pro Daum', op Van Praags artikel 'De steen in het water. Studies over Paulus Adrianus Daum' in: *Groot Nederland*, jrg. 37, september 1939, opgenomen in nr. 39-4).
Tw.: Maurits; letterkunde.

40-2 Martens, Erik, 'Neo-marxisme'. In: *Fundament* 7 (1940), nr. 2, pp. 11-16.
Tw.: neo-marxisme; psychologie; sociaal humanisme.

40-3 M., E., 'Gandhi en Bose'. In: *Fundament* 7 (1940), nr. 3, pp. 21-23.
Tw.: India; Gandhi; geweldloosheid.

40-4 Martens, Erik, 'Mythe en rede'. In: *Fundament* 7 (1940), nr. 4, pp. 1-10.
Tw.: mythe; rede; levensovertuiging.

1941

41-1 'De Renaissance: een poging tot begrip'. In: *De Stem* 21 (juni 1941), nr. 6, pp. 522-544.
Tw.: Renaissance; Romantiek; historisch humanisme.

1944

44-1 Martens, Erik, *Het hooglied der creativiteit: de poëzie van Marsman*. Astra Nigrareeks; IV. [K.C. van Boeschoten en L.J. Zimmerman, 's-Gravenhage], 1944, 45 p.] (gestencilde, illegale, uitgave van een studie die Van Praag schreef in de winter van 1943-1944).
Tw.: Hendrik Marsman; vitalisme; expressionisme.

44-2 'Illegaliteit en deskundigheid'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (23 december 1944), nr. 14 (84), pp. 1, 4. (één van de eerste politiek opiniërende artikelen die Van Praag regelmatig schreef als eindredacteur van *Het Parool. Weekblad voor Bevrijd Nederland*).
Tw.: illegaliteit.

44-3 Anoniem, 'Uren, dagen, maanden, jaren'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (30 december 1944), nr. 15 (85), p. 1.
Tw.: leed; zingeving; geloof.

1945

45-1 'Annexatie: Ja of Neen?'. In: Dr. H. Verwey-Jonker; J.P. van Praag, *Geen grond maar goederen*. Erven J. Bijleveld, Utrecht 1945, pp. 13-24.
Tw.: Duitsland; annexatie; schuld.

45-2 Anoniem, 'Onze taak voor 1945'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (6 januari 1945), nr. 16 (86), pp. 1-2.
Tw.: bezieling; menselijke waardigheid; democratie.

45-3 Anoniem, 'Anti-semitisme in Nederland?'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (26 januari 1945), nr. 19 (89), p. 1.
Tw.: Nederland; anti-semitisme; gelijkheid.

45-4 Anoniem, 'Vernieuwing van de politiek'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven], (24 februari 1945), p. 1.
Tw.: politieke vernieuwing; democratie.

45-5 Anoniem, 'Om een gezonde samenleving'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven], (3 maart 1945), nr. 24 (94), p. 2.
Tw.: geestelijke weerbaarheid; vrijheid; democratie.

45-6 'Geloof in de mens'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven], (3 maart 1945), nr. 24 (94), pp. 4-5.
Tw.: christendom en humanisme; geloof; atheïsme.

45-7 Anoniem, 'Nederland Herleeft. Interview met Henriëtte Roland Holst'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (10 maart 1945), nr. 25 (95), p. 3.
Tw.: Henriëtte Roland Holst; toekomst; jeugd.

45-8 Witte, B.J.A., 'Wat te doen tegen het anti-semitisme in Nederland?'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (10 maart 1945), nr. 25 (95), p. 4. (kritiek op

Van Praags artikel: 'Anti-semitisme In Nederland?' in *Het Parool*, editie Eindhoven, nr. 19 (89), van 26 januari 1945, opgenomen in nr. 45-3, voorzien van 'Twee opmerkingen' van de hand van Van Praag).
Tw.: Nederland; antisemitisme.

45-9 Anoniem, 'De val van het nationaal-socialisme. Waar leven wij voor?'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (5 mei 1945), Extra-editie, pp. 1-2.
Tw.: fascisme; beschaving; zingeving.

45-10 Anoniem, 'De Nederlandse Volksbeweging'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (9 juni 1945), nr. 37 (107), p. 1.
Tw.: N.V.B.; socialisme; levensovertuiging.

45-11 Leyten, Jan C.M., 'Erasmus en het nieuwe humanisme'. In: *Het Parool* [Editie Eindhoven], (9 juni 1945), nr. 37 (107), p. 5. (kritiek op Van Praags artikel 'Geloof in de mens', in: *Het Parool*, editie Eindhoven, (3 maart 1945), nr. 24 (94), opgenomen in nr. 45-6, voorzien van een 'Naschrift' van de hand van Van Praag).
Tw.: Erasmus; postulaten.

45-12 'Zuivering. Hoe en wie?'. De grote collaborateurs: een netelig vraagstuk.' In: *Het Parool* [Editie Eindhoven] (23 juni 1945), nr. 39 (109), pp. 1-2.
Tw.: zuivering; collaborateurs; schuld.

45-13 'Christendom en humanisme'. In: *Vrij Nederland* 5 (21 juli 1945), nr. 32, p. 4. (tweede aflevering in een reeks van drie artikelen, waarvan het eerste, met dezelfde titel, geschreven door dr. J.J.M. van der Ven vanuit katholiek standpunt, verscheen in: *Vrij Nederland*, jrg. 5 (23 juni 1945), nr. 28, en het derde, van de hand van dr. K.H. Miskotte, orthodox protestant, onder de titel 'Volk zonder God?' verscheen in: *Vrij Nederland*, jrg. 6, 22 september 1945).
Tw.: christendom en humanisme; atheïsme; geloof.

45-14 'Roeping tot verantwoordelijkheid'. In: *Vrij Nederland* 6 (1 september 1945), nr. 1, p. 5.
Tw.: verantwoordelijkheid; technische revolutie; zingeving.

45-15 'Waarom nog geen nieuwe partij?'. In: *Vrij Nederland* 6 (13 october 1945), nr. 7, p. 6.
Tw.: N.V.B.; politieke vernieuwing.

1946

46-1 *Henriëtte Roland Holst. Wezen en werk.* Contact, Amsterdam. 1946, 220 p.
Tw.: Henriëtte Roland Holst; poëzie; levensovertuiging; socialisme.

46-2 Anoniem, *Had Stoffel gelijk?* Humanistisch Verbond, Utrecht 1946, 8 p.
Tw.: HV; richtlijn; mens en dier.

46-3 'Levensvreugde' In: J.P. van Praag; A.L. Constandse; G. Stuiveling, *Het Humanisme na deze oorlog*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1946, pp. 3-7.
Tw.: levensvreugde.

46-4 'Waarvoor leven wij?'. In: J.P. van Praag; J.C. Brandt Corstius; G. Stuiveling, *Levend humanisme*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1946, pp. 3-8. (bevat drie radiotoespraken).
Tw.: eerbied voor het leven; levensvreugde.

46-5 Commissie 'Openbare School'; K. Kuiper, J.P. van Praag; et al., *Rapport van een Commissie, ingesteld door het Humanistisch Verbond met betrekking tot het openbaar onderwijs in het algemeen en met betrekking tot het vraagstuk van de bijbelkennis op de openbare school in het bijzonder*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1946, 4 p. (het rapport werd aanvaard door het Hoofdbestuur op 27 juli 1946).
Tw.: openbaar onderwijs; bijbelkennis; geestelijke vorming.

46-6 'Geschonden grootheid'. In: *Critisch Bulletin* 13 (1946), pp. 77-81. (recensie van: J. Huizinga, *Geschonden wereld*, 1945).
Tw.: J. Huizinga; waarden; levensovertuiging.

46-7 'Huizinga herdacht'. In: *Critisch Bulletin* 13 (1946), pp. 458-460. (recensie van: C.T. van Valkenburg, *J. Huizinga. Zijn leven en persoonlijkheid*, 1946).
Tw.: J. Huizinga; levenshouding.

46-8 'De Mens en het Leed'. In: *Humanistisch Verbond. Mededelingenblad* 1 (1946), nr. 1, 1946, p. 6. (eerste radio-redevoering van Van Praag, in de rubriek 'Geestelijk leven' van de VARA, op 27 januari 1946).
Tw.: leed; leven en dood.

46-9 'Onze plaats'. In: *Humanistisch Verbond. Mededelingenblad* 1 (1946), nr. 3, p. 4.
Tw.: HV; vrijdenkersbeweging; Humanitas.

46-10 'Humanistisch Verbond en Instituut voor Arbeidersontwikkeling'. In: *Humanistisch Verbond* 1 (1946), nr. 5, p. 4.
Tw.: HV; I.v.A.O.; cultureel werk.

46-11 Zuidhoek, Ger, 'Ons Verbond en Instituut voor Arbeiders-Ontwikkeling'. In: *Humanistisch Verbond* 1 (1946), nr. 6, pp. 2-3. (hierbij een 'Onderschrift' van de hand van Van Praag).
Tw.: HV; politieke visie; liberalisme.

46-12 'De politieke delinquenten'. In: *Humanistisch Verbond* 1 (1946), nr. 7, pp. 2-4.
Tw.: collaborateurs.

46-13 'De mens als...'. In: *Humanistisch Verbond* 1 (1946), nr. 8, p. 1.
Tw.: geloof; waardebesef; menselijkheid.

46-14 'Het Humanistisch Verbond...dat zijt gij!'. In: *Humanistisch Verbond* 1 (12 october 1946), nr. 9, pp. 2-3. (slot van de rede als Verbondsvoorzitter tijdens het HV-congres op 28 en 29 september 1946 te Utrecht).
Tw.: HV; bezieling.

46-15 'Over en weer. J. Hulsker: Aart van der Leeuw. Leven en Werk'. In: *Proloog* 1 (1946), pp. 571-574. (recensie van: J. Hulsker, *Aart van der Leeuw. Leven en werk*. Amsterdam, 1946).
Tw.: Aart van der Leeuw; letterkunde.

46-16 'Socialisme en Wereldbeschouwing'. In: *De Vlam* 2 (16 maart 1946), nr. 11, p. 14.
Tw.: HV; socialisme; levensovertuiging.

46-17 'Een nieuwe antithese?' In: *Vrij Nederland* 6 (27 april 1946), nr. 35, p. 10.
Tw.: Christendom en humanisme; waardebesef.

46-18 'M.G. Warffemius: Geloof en ongeloof'. In: *Vrij Nederland* 6 (29 juni 1946), nr. 44, p. 4. (recensie van: M.G. Warffemius, *Geloof en ongeloof*, 1946).
Tw.: godsdienst; atheïsme; christendom.

46-19 'Anders en eender'. In: *De Vrijdenker* 23 (5 october 1946), nr. 40, p. 5. (bijdrage aan het jubileumnummer t.g.v. het feit dat 'De Dageraad' negentig jaar geleden in october 1856 te Amsterdam werd opgericht).
Tw.: vrijdenkersbeweging; atheïsme; humanisme.

1947

47-1 *Modern humanisme. Een renaissance?* Contact, Amsterdam 1947, 252 p. (met dit werk, geschreven tijdens zijn onderduikperiode, van mei tot augustus 1943, legde Van Praag de grondslag voor zijn theorie van het moderne humanisme. Het tweede hoofdstuk, 'Mythe en rede' heeft een voorloper in een artikel, onder dezelfde titel verschenen in: *Fundament*, jrg. 7, 1940, nr. 4, opgenomen in nr. 40-4).
Tw.: modern humanisme; ethiek; mythe; rede; politieke visie; internationale politiek; religie; godsdienst.

47-2 *Autonoom humanisme*. Humanistisch Verbond; Studentenvereniging op Humanistische Grondslag, Utrecht 1947, 15 p. (bewerking van een rede, gehouden op een studentencongres over 'Christendom en Humanisme', juli 1946, te Utrecht).
Tw.: levensovertuiging; modern humanisme; christendom.

47-3 Anoniem, *Bezwaren tegen het Humanistisch Verbond. Een gesprek tussen een middenstander, arbeider, intellectueel en verbondslid.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1947, 10 p.
Tw.: HV, modern humanisme; eenheid en verscheidenheid.

47-4 'Vrijheid'. In: G. Stuiveling; J.P. van Praag; et al., *Humanistische waarden: een serie radiolezingen.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1947, pp. 6-10.
Tw.: vrijheid; democratie.

47-5 Commissie 'Openbare School'; K. Kuiper, J.P. van Praag; et al., *Rapport van een Commissie, ingesteld door het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond met betrekking tot het vraagstuk van de bijbelkennis en het godsdienstonderwijs op de openbare School, voorzien van een toelichting*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1947, 24 p. (herzien rapport, aanvaard door het Congres van het Humanistisch Verbond in zijn vergadering van 18 en 19 october 1947. De eerste versie hiervan is opgenomen in nr. 46-5).
Tw.: openbaar onderwijs; bijbelkennis; godsdienstonderwijs.

47-6 'Wij Humanisten'. In: A.C. Ploeg-Ploeg; et al., *Wij Humanisten. Een serie radiolezingen*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1947, 3 p. ('Voorwoord').
Tw.: levensbesef; modern humanisme.

47-7 'Vrijzinnig-christelijk offensief'. In: *Mens en Wereld* 2 (22 februari 1947), nr. 2, pp. 1-2.
Tw.: christendom; modern humanisme; geloof.

47-8 'De plaats van het Humanistisch Verbond in het Nederlandse Volk'. In: *Mens en Wereld* 2 (2 april 1947), nr. 4, p. 2. (gedeelten uit de openingsrede van het eerste normaal reglementaire jaarcongres van het Humanistisch Verbond op 22 en 23 maart 1947 te Utrecht).
Tw.: HV; waarden; politiek.

47-9 'Psycho-analyse van een Cultuur'. In: *Mens en Wereld* 2 (14 juni 1947), nr. 6, p. 5. (recensie van: S. Freud, *Mozes en het Monotheïsme*, 1947).
Tw.: Mozes; psycho-analyse; monotheïsme.

47-10 'Bijbelkennis en godsdienstonderwijs op de openbare school. Toelichtende beschouwingen van de verbondsvoorzitter'. In: *Mens en Wereld* 2 (6 augustus 1947), nr. 8, pp. 3-6. (toelichting op een herzien commissierapport, opgenomen in nr. 47-5, door het hoofdbestuur van het HV op 28 juni 1947 aanvaard).
Tw.: openbaar onderwijs; bijbelkennis; godsdienstonderwijs.

47-11 Commissie 'Openbare school'; K. Kuiper, J.P. van Praag; et al., 'Het nieuwe Onderwijsrapport'. In: *Mens en Wereld* 2 (6 augustus 1947), nr. 8, p. 6. (rapport van een commissie, ingesteld door het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond, met betrekking tot het

vraagstuk van de bijbelkennis en het godsdienstonderwijs op de Openbare School, opgenomen in nr. 47-5).
Tw.: openbaar onderwijs; bijbelkennis; godsdienstonderwijs.

47-12 'Het kind en het badwater'. In: *Mens en Wereld* 2 (15 september 1947), nr. 9, p. 4. (recensie van: J.W. Schotman, *De macht tot vrijheid*, 1946).
Tw.: positivisme; humanisme.

47-13 Hoofdbestuur [van het HV]; J.P. van Praag (alg. voorz.); et al., 'Indonesië'. In: *Mens en Wereld* 2 (15 september 1947), nr. 9, p. 6. (zie ook: 'Linggadjatti en ons congres', een kort commentaar van Van Praag op de aanvaardbaarheid van een verklaring van het HB, in: *Mens en Wereld*, jrg. 2, 16 mei 1947, nr. 5, p. 8).
Tw.: Indonesiëkwestie; richtlijn.

47-14 Mr. A. Lührs, 'Burgerlijk en socialistisch denken'. In: *Mens en Wereld* 2 (22 october 1947), nr. 10, p. 3. (recensie van: Mr. A. Lührs, *Burgerlijk en socialistisch denken, een sociologische studie*, 1946).
Tw.: socialisme; levensovertuiging.

47-15 'De voorzitter opent het buitengewoon congres'. In: *Mens en Wereld* 2 (22 october 1947), nr. 10, p. 4. (buitengewoon congres, gehouden op 18 en 19 october 1947 te Utrecht, o.m. over het rapport over bijbelkennis en openbare school en over de Indonesiëkwestie).
Tw.: HV; Indonesiëkwestie; politiek.

47-16 'Een muisje met vele staartjes'. In: *Mens en Wereld* 2 (17 december 1947), nr. 12, p. 6. (over de 'Vastenbrief' van de bisschoppen van 1947 en de kritiek van Dippel op de humanistische reactie hierop in: *Wending*, jrg. 2, 1947, nr. 2, pp. 403-412).
Tw.: godsdienst; modern humanisme; ethiek.

47-17 'De Romantiek I. Een ontwikkelingsfase van de Europese geest'. In: *De Nieuwe Stem* 2 (1947), nr. 12, pp. 725-737.
Tw.: Europa; Romantiek.

47-18 'Humanistisch Verbond en onkerkelijken. Een antwoord aan ds. Aris.' In: *Het Parool* 6 (15 februari 1947), nr. 643 H.G., p. 6. (reactie op een drietal artikelen van ds. B.J. Aris in *Het Parool*, jrg. 6, t.w.: 'Humanistisch Verbond wacht grote taak. Echter geen vertegenwoordigende organisatie der onkerkelijken', 4 januari 1947, nr. 607, p. 5; 'Humanistisch Verbond heeft grote taak. Samenwerking op ieder terrein mogelijk gebleken', 11 januari 1947, nr. 613, p. 7; 'Niet alle onkerkelijken zijn ongeloovigen. En ook niet alle ongeloovigen zijn humanisten', 25 januari 1947, nr. 625, p. 11).
Tw.: HV; buitenkerkelijken.

47-19 'Humanisme en Christelijk Geloof. De Christelijke Ondeugd'. In: *Wending* 2 (1947), nr. 7, pp. 398-402. (antwoord op dr. C.J. Dippel's 'De moraal van het heilig voorhangsel van het ijzeren gordijn (Naar aanleiding van de Vastenbrief 1947 der Roomsche kerkvorsten)' in: *Wending*, jrg. 2, 1947, nr. 2, pp. 73-88; het antwoord van Van Praag wordt aansluitend op pp. 403-412 gevolgd door een repliek van Dippel onder de titel 'Verantwoording van Christelijke Ondeugd tegenover de moraal').
Tw.: christendom en humanisme.

1948

48-1 Martens, Erik, 'Kabouter Kaboo, een kerstsprookje voor kinderen van 5 tot 7 jaar'. In: Humanistisch Verbond, *Kerstviering in het humanistische gezin*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1948, pp. 3-5.
Tw.: Kerstfeest; kinderen.

48-2 'De zachte stem'. In: *Critisch Bulletin* 15 (1948), pp. 317-320. (bespreking van: Henriëtte Roland Holst-van der Schalk: *Kerstmis als Boodschap in een gebroken wereld*, z.j., en van dezelfde auteur: *Gandhi*, 1947, en *Romain Rolland*, z.j.).
Tw.: Henriëtte Roland Holst; idealisme; christendom.

48-3 'Ons tweede jaarlijkse congres. Dr. van Praag ter opening'. In: *Mens en Wereld* 3 (24 maart 1948), nr. 3, p. 6. (uit de openingsrede, als voorzitter, van het tweede jaarlijkse congres van het HV op 6 en 7 maart 1948 te Utrecht).
Tw.: HV; politieke visie.

48-4 'Levenspractijk...'. In: *Mens en Wereld* 3 (24 maart 1948), nr. 3, p. 6. (uit de openingsrede van het tweede jaarlijkse HV-congres).
Tw.: HV; eenheid en verscheidenheid; levenspraktijk.

48-5 'Waarheen koerst "Volksonderwijs"?' In: *Mens en Wereld* 3 (16 april 1948), nr. 4, p. 3.
Tw.: openbare school; levensovertuiging; christendom en humanisme.

48-6 Geertsma, K., 'Onze openbare lagere school'. In: *Mens en Wereld* 3 (16 juli 1948), nr. 7, p. 3. (een reactie op het voorgaande artikel, opgenomen in nr. 48-5, dat gevolgd wordt door een 'Onderschrift' van Van Praag).
Tw.: openbare school; levensovertuiging; christendom en humanisme.

48-7 'Kaarten op tafel'. In: *Mens en Wereld* 3 (20 october 1948), nr. 10, pp. 1-2.
Tw.: HV; buitenkerkelijken; emancipatie.

48-8 Praag, J.P. van; A. Stempels, 'De discussie over humanisme en communisme'. In: *Mens en Wereld* 3 (19 november 1948), nr. 11, pp. 2-4.
Tw.: HV; CPN; communisme en humanisme.

48-9 'De Romantiek II. De 19e Eeuw in het Teken van de Romantiek'. In: *De Nieuwe Stem* 3 (1948), nr. 12, pp. 657-666.
Tw.: Europa; Romantiek.

48-10 'Problemen rond de doorbraak'. In: *Socialisme en Democratie* 5 (december 1948), nr. 12, pp. 585-591.
Tw.: PvdA; HV; doorbraak.

48-11 'Zielszorg voor buitenkerkelijken. Stuurlui aan wal'. In: *Vrij Nederland* 8 (19 juni 1948), nr. 43, p. 9. (reactie op J.H.W. Veenstra: 'Zielszorg voor buitenkerkelijken. Humanisme een sociale factor' in: *Vrij Nederland*, jrg. 8, 19 juni 1948, p. 9, gevolgd door een repliek van Veenstra onder de titel: 'Synodale bestraffing').
Tw.: HV; hgw; buitenkerkelijken.

48-12 'Nog eenmaal: buitenkerkelijke zielszorg'. In: *Vrij Nederland* 8 (10 juli 1948), nr. 46, p 16. (dupliek op het onderschrift van J.H.W. Veenstra: 'Synodale bestraffing' bij van Praags artikel: 'Zielszorg voor buitenkerkelijken' in VN van 19 juni 1948, opgenomen in nr. 48-11).
Tw.: hgw; buitenkerkelijken.

1949

49-1 'Bibliografie van het werk van Henriëtte Roland Holst'. In: Henriëtte Roland Holst-van der Schalk, *Het vuur brandde voort. Levensherinneringen*. Van Ditmar, Amsterdam 1949, pp. 272-276. (herziene en bijgewerkte herdruk van de literatuuropgave van haar werk zoals deze verscheen in: *Henriëtte Roland Holst. Wezen en werk*, 1946, opgenomen in nr. 46-1).
Tw.: Henriëtte Roland Holst.

49-2 *Humanisme en communisme. Rede gehouden op het derde jaarlijkse congres van het Humanistisch Verbond op 9 maart 1949 te Utrecht*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1949, 10 p. (rede tijdens het congres van het Humanistisch Verbond op 9 en 10 april 1949 te Utrecht; de tekst van de rede wordt, op pp. 10-12, gevolgd door de HB-resolutie zoals deze door het congres werd aanvaard).
Tw.: CPN; communisme en humanisme.

49-3 'Eenheid en verscheidenheid in het moderne humanisme'. In: *Lezingen voorjaarscongres van de Studentenvereniging op humanistische grondslag, Loosduinen, 2-3 april 1949*. SVHG, Utrecht 1949, pp. 1-6. (de tekst werd bewerkt door mej. W. de Groot en H. Berger; op pp. 4-6 staat een verslag van de discussie die volgde op de lezing).
Tw.: modern humanisme; rede.

49-4 'Praktische toepassing van de ideeën uit de vorige lezing op de beginselverklaring'. In: *Lezingen voorjaarscongres van de Studentenvereniging op humanistische grondslag, Loosduinen, 2-3 april 1949*. SVHG, Utrecht 1949, pp. 6-10.
Tw.: postulaten; mensbeeld; waardebesef.

49-5 'De plaats van het humanisme in de Nederlandse volksgemeenschap'. In: A.M. Donner; W.P.J. Pompe; J.P. van Praag, *De samenwerking in Nederland. Een bijdrage tot meer eendracht en verdieping van ons volksleven*. NVB, Rotterdam 1949, pp. 22-29. (inleiding op een conferentie van de Nederlandse Volksbeweging in de zomer van 1949 te Oosterbeek).
Tw.: christendom en humanisme; moraal; waardebesef.

49-6 Bestuur van de Stichting 'Mens en Wereld'; Mr.dr. J. in 't Veld (voorz.), *Stichting 'Mens en Wereld'*. Stichting 'Mens en Wereld', Utrecht 1949, 8 p. (Van Praag was vice-voorzitter van dit, uit vier personen bestaande, bestuur; met deze brochure richtte dit zich o.m. aan de besturen en gemeenschappen/afdelingen van verwante organisaties).
Tw.: Stichting 'Mens en Wereld'.

49-7 Curatorium van het Nederlands Gesprek Centrum, *Wat wil het N.G.C.?* Publicatie nr. 1. Nederlands Gesprek Centrum, [Rotterdam] 1949, 43 p. (Van Praag maakte deel uit van zowel dit breed samengestelde en omvangrijke curatorium, als ook van de Centrale Werkgroep o.v.v. prof.dr. Ph. Kohnstamm en van de commissie 'Verdraagzaamheid', eveneens o.v.v. Kohnstamm, wier rapport 'Verdraagzaamheid' op pp. 9-12 van deze brochure mede is opgenomen).
Tw.: N.G.C.

49-8 Centrale werkgroep van het N.G.C.; Ph. Kohnstamm (voorz.); J.P. van Praag; et al., 'Verdraagzaamheid'. In: Nederlands Gesprek Centrum, *Wat wil het N.G.C.?* Nederlands gesprek Centrum; publicatie no. 1. N.G.C., [Rotterdam], 1949, pp. 9-12.
Tw.: verdraagzaamheid.

49-9 'Vrijzinnig Christendom, een humanisme'. In: *Critisch Bulletin* 16 (1949), pp. 275-277. (recensie van: dr. P. van Overzee, *Het humanisme als levensbeschouwing in de Nederlanden*, 1948).
Tw.: Nederland; historisch humanisme; religieus humanisme.

49-10 'Ieder op zijn eigen plaats'. In: *Mens en Wereld* 4 (19 februari 1949), nr. 2, pp. 1, 2.
Tw.: Indonesiëkwestie; politiek.

49-11 'Oom Jaap', 'Voor de kleine mensjes en hun wereld: "Ik ken jullie nog niet"'. In: *Mens en Wereld* 4 (19 februari 1949), p. 10.
Tw.: verhaaltjes; kinderen.

49-12 'Dr. J.P. van Praag opent het congres'. In: *Mens*

en Wereld 4 (21 april 1949), nr. 4, p. 2. (gedeelten uit de openingstoespraak op het HV-congres van 9 en 10 april 1949 te Utrecht).
Tw.: humanistische beweging; politiek; cultureel werk.

49-13 'Bouwen of breken?'. In: *Mens en Wereld* 4 (23 juni 1949), nr. 6, pp. 3-4.
Tw.: Thuisfront; HV; hgw.

49-14 'Humanisme en vrije gedachte'. In: *Mens en Wereld* 4 (24 october 1949), nr. 10, pp. 1, 2.
Tw.: vrijdenkersbeweging; modern humanisme.

49-15 Anoniem, 'Humanisme in Amerika'. In: *Mens en Wereld* 4 (24 november 1949), nr. 11, p. 12. (recensie van: Corliss Lamont, *Humanism as a Philosophy*, 1949).
Tw.: Amerika; modern humanisme; praktisch humanisme.

49-16 'Een ontmoeting'. In: *Socialisme en Democratie* 6 (1949), nr. 2, pp. 156-157. (recensie van: H.J. Mispelblom Beyer, *Tolerantie en fanatisme. Een studie over verdraagzaamheid*, 1948).
Tw.; verdraagzaamheid; verantwoordelijkheid.

49-17 Brakel, Geert; J.P. van Praag; et al., 'Wat betekende Henriëtte Roland Holst voor U'. In: *De Vlam* 5 (24 december 1949), nr. 51, p. 9.
Tw.: Henriëtte Roland Holst.

49-18 'Toespraak tot het jaarlijks congres van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 2 (10 april 1949), nr. 15, 4 p. (rede op het derde jaarlijkse congres van het Humanistisch Verbond van 9 en 10 april 1949 te Utrecht).
Tw.: HV; modern humanisme; eenheid en verscheidenheid.

49-19 'Rust U ten strijd'. In: *Het Woord van de Week* 2 (4 september 1949), nr. 36, 3 p.
Tw.: strijd; menswording; humanisering.

49-20 'Schip in nood'. In: *Het Woord van de Week* 2 (11 december 1949), nr. 50, 4 p.
Tw.: christendom en humanisme; mens en dier; beschaving.

49-21 'In alle ernst'. In: *Het Woord van de Week* 2 (18 december 1949), nr. 51, 4 p.
Tw.: christendom en humanisme; wereldbeeld; rede.

1950

50-1 'Rekenschap'. In: W. Banning (samenst.), *Hedendaagse waardering voor Karl Marx. Een bundel opstellen*. Arbeiderspers, Amsterdam 1950, pp. 197-231.
Tw.: marxisme en humanisme; rede.

50-2 Commissie 'Humanisme en Opvoeding', B. Drukker, J.P. van Praag; et al., *Humanisme en Opvoeding. Rapport van een commissie Humanisme en Opvoeding, benoemd door het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond in zijn vergadering van 31 Mei 1947.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1950, 40 p.
Tw.: opvoeding; mensbeeld; modern humanisme.

50-3 *Modern humanisme: Een poging tot plaatsbepaling*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1950, 11 p. (oorspronkelijk verschenen in: *De Nieuwe Stem*, jrg. 5, jan. 1950, opgenomen in nr. 50-19).
Tw.: modern humanisme; mensbeeld; maatschappijvisie.

50-4 Praag, J.P. van (voorz.) & I. Vijlbrief, 'De positie van het Humanistisch Verbond. Uiteenzetting van het streven en de werkzaamheden'. In: *De positie van het Humanistisch verbond.* H.V., Utrecht 1950, pp. 3-7. (gezamenlijke uiteenzetting van Van Praag als voorzitter en Vijlbrief als secretaris van het HV).
Tw.: HV.

50-5 'Het humanisme in de Renaissance'. In: D. Loenen; J.P. van Praag; O. Noordenbos, *Wordend humanisme*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1950, pp. 21-34.
Tw.: Renaissance; historisch humanisme.

50-6 'Academisch appel'. In: *Critisch Bulletin* 17 (1950), nr. 4, pp. 22-26. (bespreking van: J.S. Bartstra en W. Banning, *Nederland tussen de natiën*, dl. II, 1948).
Tw.: Nederland; cultuur.

50-7 Donner, A.M.; W.P.J. Pompe; J.P. van Praag, 'Drie stemmen over verdraagzaamheid. De Gereformeerde: prof. dr. A.M. Donner, De Rooms-Katholiek: prof. mr. W.P.J. Pompe, De Humanist: dr. J.P. van Praag'. In: *Mens en Wereld* 5 (29 maart 1950), nr. 3, p. 3. (uit: A.M. Donner; W.P.J. Pompe; J.P. van Praag, *De samenwerking in Nederland*, 1949, p. 29, opgenomen in nr. 49-5).
Tw.: verdraagzaamheid; samenwerking.

50-8 Kreveld, A. van, 'Nogmaals: Humanisme en politieke partij'. In: *Mens en Wereld* 5 (29 maart 1950), nr. 3, p. 10. (Met een naschrift van Van Praag bij het ingezonden stuk van Van Kreveld).
Tw.: humanisme; politieke partijen.

50-9 'Ketterij of misverstand?'. In: *Mens en Wereld* 5 (22 mei 1950), nr. 5, p. 4. (reactie op 'Humanistische Heterodoxieën I. Dat moeilijke Normgevoel' in: *Mens en Wereld*, jrg. 5, 28 april 1950, nr. 4, p. 4).
Tw.: humanisme; dogmatiek.

50-10 'Het Thuisfront'. In: *Mens en Wereld* 5 (22 mei 1950), nr. 5, p. 2.
Tw.: Thuisfront; HV; anti-militarisme.

50-11 'Humanistische Verkenningen [I]'. In: *Mens en Wereld* 5 (21 juni 1950), nr. 6, p. 2.
Tw.: buitenkerkelijken; christendom en humanisme.

50-12 'Humanistische Verkenningen II'. In: *Mens en Wereld* 5 (juli/augustus 1950), nr. 7/8, p. 2.
Tw.: rede; geloof; levensovertuiging.

50-13 'Humanistisch bruggehoofd'. In: *Mens en Wereld* 5 (juli/augustus 1950), nr. 7/8, pp. 3-4.
Tw.: Korea; democratie; politieke visie.

50-14 'Wat wil het Verbond?'. In: *Mens en Wereld* 5 (september 1950), nr. 9, p. 1.
Tw.: HV; praktisch humanisme.

50-15 'Humanistische Verkenningen [3]: Godsdienst, geloof en religie'. In: *Mens en Wereld* 5 (september 1950), nr. 9, p. 5.
Tw.: godsdienst; geloof; religie.

50-16 'Humanistische Verkenningen (4): Midden in de werkelijkheid'. In: *Mens en Wereld* 5 (10 october 1950), nr. 10, p. 2.
Tw.: levenshouding; levenspraktijk.

50-17 'Humanistisch Verkenningen (5): Dogma of uitgangspunt'. In: *Mens en Wereld* 5 (november 1950), nr. 11, p. 2.
Tw.: postulaten; dogmatiek.

50-18 'Humanistische Verkenningen [6]'. In: *Mens en Wereld* 5 (december 1950), nr. 12, p. 2.
Tw.: waardebesef; maatschappijvisie; politieke visie.

50-19 'Modern humanisme: een poging tot plaatsbepaling'. In: *De Nieuwe Stem* 5 (januari 1950), pp. 7-15.
Tw.: modern humanisme; mensbeeld; maatschappijvisie.

50-20 'Plaats en taak van de Humanistische Werkgemeenschap'. In: Vernieuwing 1 (november 1950), p. 2.
Tw.: hgw; socialisme.

50-21 'Openingsrede Jaarlijks Congres Humanistisch Verbond 1950'. In: *Het Woord van de Week* 3 (26 maart 1950), nr. 13, 4 p. (openingstoespraak tijdens dit vierde jaarlijkse congres van het Humanistisch Verbond op 25 en 26 maart 1950 te Den Haag).
Tw.: HV; emancipatie.

50-22 'Waarom eigenlijk?'. In: *Het Woord van de Week* 3 (10 september 1950), nr. 37, 4 p.
Tw.: praktisch humanisme; verantwoordelijkheid.

50-23 'De grondslagen van het humanisme IV. In eerbied naderen'. In: *Het Woord van de Week* 3 (5 november 1950), nr. 45, 4 p.
Tw.: christendom en humanisme; menselijke waardigheid; naastenliefde.

50-24 'Een mantel met sterren'. In: *Het Woord van de Week* 3 (3 december 1950), nr. 49, 4 p.
Tw.: levensvreugde; religie.

1951

51-1 'De grondslag van het Humanistisch Thuisfront'. In: J.P. van Praag; E. Vermeer; J.A. Terlingen, *Humanistisch Thuisfront. Grondslag. Organisatie en nieuwe taak. Militaire tehuizen.* Humanistisch Thuisfront, Amsterdam 1951, pp. 3-4. (rapport, samengesteld in opdracht van het Humanistisch Thuisfront).
Tw.: Thuisfront; humanisme; socialisme.

51-2 *Een poging tot plaatsbepaling.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1951. – 2e herz. dr. –, 16 p. (herziene versie van de brochure *Modern humanisme: Een poging tot plaatsbepaling*. Utrecht, 1950, opgenomen in nr. 50-3; de oorspronkelijke uitgave is in: *De Nieuwe Stem*, jrg. 5, jan. 1950, opgenomen in nr. 50-19).
Tw.: modern humanisme; godsdienst; christendom.

51-3 Praag, J.P. van & E. Vrind-van Praag, 'Social casework in de humanistische levensbeschouwing'. In: *Problemen van het social casework. Verslag van het [...] congres op 1 december 1950 te Utrecht*. Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk publicatie; nr. 7. H.D. Tjeenk Willink & Zn., Haarlem 1951, pp. 22-26.
Tw.: social casework; mensbeeld; praktisch humanisme.

51-4 'Als twee hetzelfde doen...'. In: *Horizon* 14 (september 1951), nr. 9, pp. 211-213. (ingezonden stuk, als reactie op een artikel van dr. G. Brillenburg Wurth: 'Natuurlijke en christelijke zedelijkheid' in: *Horizon*, jrg. 14, juni 1951, nr. 6, pp. 156-159, voorzien van 'Aantekeningen' van Brillenburg Wurth op pp. 213-214).
Tw.: christendom en humanisme; waardebesef; moraal.

51-5 'Humanistische verkenningen [7]'. In: *Mens en Wereld* 6 (januari 1951), nr. 1, p. 2.
Tw.: moderne maatschappij; praktisch humanisme; nihilisme.

51-6 'Behoedt haar wel'. In: *Mens en Wereld* 6 (februari 1951), nr. 2, pp. 6-7. (t.g.v. het eerste lustrum van het Humanistisch Verbond).
Tw.: HV; modern humanisme; emancipatie.

51-7 'Humanistische Verkenningen [8]. Slot'. In: *Mens en Wereld* 6 (maart 1951), nr. 3, p. 2.
Tw.: dogmatiek; postulaten.

51-8 Schenk, V.W.D.; J.P. van Praag, 'Nihilisme en humanisme'. In: *Mens en Wereld* 6 (maart 1951), nr. 3,

p. 3. (ingezonden stuk van Schenk, met kritiek op het artikel 'Humanisme en nihilisme' in *Mens en Wereld* van januari 1951, opgenomen in nr. 51-5, voorzien van een 'Antwoord' van Van Praag).
Tw.: nihilisme; humanisme; levenshouding.

51-9 Schenk, V.W.D.; J.P. van Praag, 'Nihilisme en humanisme'. In: *Mens en Wereld* 6 (april 1951), nr. 4, p. 2. (vervolg van de discussie over 'Nihilisme en humanisme' in *Mens en Wereld* van maart 1951, opgenomen in nr. 51-8, waarbij Van Praag de brief van Schenk voorziet van een 'Antwoord').
Tw.: nihilisme; besef; verantwoordelijkheid.

51-10 'Het [HV-]congres te Deventer op 7 en 8 april 1951. Uit de openingsrede van dr. J.P. van Praag'. In: *Mens en Wereld* 6 (april 1951), nr. 4, p. 3.
Tw.: HV; eenheid en verscheidenheid; christendom en humanisme.

51-11 'Geen misverstanden'. in: *Mens en Wereld* 6 (mei 1951), nr. 5, p. 3. (reactie op een artikel van F.H.L. over het Humanistisch Verbond in *De Hervormde Kerk*, 17 maart 1951).
Tw.: christendom en humanisme; verdraagzaamheid.

51-12 Anoniem, 'Humanisme en Christendom'. In: *Mens en Wereld* 6 (juni 1951), nr. 6, p. 3. (bevat de conclusie van een discussie in het HB van het Humanistisch Verbond over christendom en humanisme).
Tw.: christendom en humanisme; rede; geloof.

51-13 'Verontrusting en verantwoordelijkheid'. In: *Mens en Wereld* 6 (october 1951), nr. 10, p. 4.
Tw.: humanisme; politiek; verantwoordelijkheid.

51-14 Zeytveld, van, 'Beste van Praag'. In: *Mens en Wereld* 6 (november 1951), nr. 11, p. 6. (brief met kritiek op de weergave door Van Praag in zijn artikel 'Verontrusting en verantwoordelijkheid' in *Mens en Wereld* van october 1951, opgenomen in nr. 51-13, van Noordenbos' artikel in *Loopmare*, orgaan van de gemeenschap Amsterdam, van september 1951, over het humanisme als [politiek] progressieve factor, voorzien van een 'Antwoord' van de hand van Van Praag).
Tw.: HV; politiek; politieke visie.

51-15 'Over leesbibliotheken en nog wat'. In: *Vernieuwing* (maart 1951), nr. 6, pp. 4-5. (uit een rede, als lid van Gedeputeerde Staten, in de Provinciale Staten van Zuid-Holland).
Tw.: PvdA; christendom en humanisme.

51-16 'Ontmaskering en Ontluistering '. In: *Het Woord van de Week* 4 (4 februari 1951), nr. 3, 4 p.
Tw.: wantrouwen; mysterie; rede.

51-17 'In het leven geworteld'. In: *Het Woord van de Week* 4 (4 maart 1951), nr. 9, 4 p.
Tw.: geloof; godsdienst; wereldbeeld.

51-18 'Toespraak tot het vijfde jaarlijkse congres van het Humanistisch Verbond op 7 en 8 april 1951 te Deventer'. In: *Het Woord van de Week* 4 (8 april 1951), nr. 14, 4 p.
Tw.: HV; hgw; emancipatie.

51-19 'Dit voorjaar smaakt de vreugde zoet'. In: *Het Woord van de Week* 4 (6 mei 1951), nr. 18, 4 p.
Tw.: levensvreugde; zingeving.

51-20 'Aan de zelfkant der menselijkheid'. In: *Het Woord van de Week* 4 (3 juni 1951), nr. 22, 4 p.
Tw.: menselijkheid; waardebesef; menselijke waardigheid.

51-21 'Humanisme als opdracht'. In: *Het Woord van de Week* 4 (7 october 1951), nr. 40, 4 p.
Tw.: modern humanisme; eenheid en verscheidenheid; geesteshouding.

51-22 'Humanisme als maatschappelijk geloof'. In: *Het Woord van de Week* 4 (4 november 1951), nr. 44, 5 p.
Tw.: sociaal humanisme; vrijheid; verbondenheid.

51-23 'Humanisme als levensovertuiging'. In: *Het Woord van de Week* 4 (2 december 1951), nr. 48, 4 p.
Tw.: humanisme; zingeving; religie.

1952

52-1 'Ter inleiding'. In: Kwee Swan Liat, *Ontmoeting tussen oost en west*. Kluwer, Deventer 1952, 3 p. (uitgegeven m.m.v. het Humanistisch Verbond).
Tw.: Kwee Swan Liat; oosters humanisme.

52-2 [Hoofdbestuur van het HV], 'Een achtbare overtuiging. Uit de Nieuwjaarsbrief van het Humanistisch Verbond 1 januari 1952'. In: [Humanistisch Verbond], *Stenen voor brood...* Humanistisch Verbond, Utrecht 1952, pp. 1-2.
Tw.: overheid en humanisme; emancipatie; praktisch humanisme.

52-3 'Het debat is begonnen'. In: [Humanistisch Verbond], *Stenen voor brood...* Humanistisch Verbond, Utrecht 1952, pp. 6-7.
Tw.: hgw; kerk en staat; emancipatie.

52-4 'Geestelijk leven in buitenkerkelijk Nederland. Een eigen levenssfeer'. In: E.J. Dijksterhuis (red.), *De tijd waarin wij leven. Huidige aspecten van Nederland en zijn Cultuur*. W. de Haan, Utrecht 1952, pp. 88-94. (oorspronkelijk verschenen in *De Gids*, jrg. 115 (augustus/september 1952), nr. 8, opgenomen in nr. 52-8).
Tw.: Nederland; buitenkerkelijken; levensovertuigingen.

52-5 Ariëns, A.A.; J.P. van Praag; et al., 'Ethische aspecten van winstdeling. C. Modern-humanistische opvattingen'. In: Commissie Bezitsspreiding; M.J.H. Cobbenhagen (voorz.), *Het vraagstuk der winstdeling. Interim-rapport der Commissie ingesteld bij beschikking van de Minister van Sociale Zaken d.d. 15 Juni 1948.* S.D.U., 's-Gravenhage 1952, pp. 30-35. (een bijdrage als lid van de Subcommissie 'Ethische aspecten').
Tw.: bezitsspreiding; richtlijn.

52-6 Anoniem, *Wat ben ik eigenlijk?* Humanistisch Verbond, Utrecht 1952, 11 p.
Tw.: HV; modern humanisme; levenspraktijk.

52-7 'Herinneringen aan Henriëtte Roland Holst'. In: *Critisch Bulletin* 19 (1952), nr. 8, pp. 529-535.
Tw.: Henriëtte Roland Holst; poëzie; religie.

52-8 'Geestelijk leven in buitenkerkelijk Nederland'. In: *De Gids* 115 (1952) (augustus/september 1952), nr. 8, pp. 144-150.
Tw.: Nederland; buitenkerkelijken; levensovertuigingen.

52-9 'Humanism as a living force'. In: *The Humanist* XII (May-June 1952), nr. 3, pp. 116-119. (één van de winnende artikelen van de 'World Humanist Essay Contest', in 1951 gesponsored door de American Humanist Association).
Tw.: modern humanisme; bezieling; praktisch humanisme.

52-10 W.-S., L.M.F. v.d., 'Gelijkheid'. In: *Mens en Wereld* 7 (februari 1952), nr. 2, p. 9 ('Brieven van lezers'). (brief n.a.v. een artikel in *Mens en Wereld* van juni 1951 over 'Humanisme en christendom', opgenomen in nr. 51-12, gevolgd door het 'Antwoord' hierop van J.P. van Praag).
Tw.: gelijkheid; dogmatiek; geloof.

52-11 'Gelijkwaardigheid: een bijdrage tot de begripsvorming'. In: *Mens en Wereld* 7 (maart 1952), nr. 3, p. 4.
Tw.: gelijkwaardigheid; gelijkheid; mensbeeld.

52-12 'Humanistische Geestelijke Verzorging'. In: *Mens en Wereld* 7 (april 1952), nr. 4, pp. 1, 2. (gedeelten uit de openingsrede op het Congres van het Humanistisch Verbond op 29 maart 1952 te Gouda).
Tw.: hgw; emancipatie.

52-13 'Amsterdam-1952. Een mijlpaal'. In: *Mens en Wereld* 7 (september 1952) nr. 9, p. 1. (over het Eerste Internationale Congres voor Humanisme en Ethische Cultuur op 21-26 augustus 1952 te Amsterdam).
Tw.: IHEU; internationaal humanisme.

52-14 'Openbare en bijzondere school'. In: *Vernieuwing* 2 (januari 1952), nr. 4, p. 3.
Tw.: openbare school; bijzondere school.

52-15 'Henriëtte Roland Holst: De dichteres van de droom'. In: *Vrij Nederland* 13 (29 november 1952), nr. 14, p. 7.
Tw.: Henriëtte Roland Holst; socialisme; geweldloosheid.

52-16 'De humanist bij de kerstboom. Tussen kerstbrood en stichtelijkheid'. In: *Vrij Nederland* 13 (27 december 1952), nr. 17, p. 5.
Tw.: Kerstfeest; menswording.

52-17 'Waaraan herkent men de humanist?' In: *Het Woord van de Week* 5 (27 januari 1952), nr. 4, 3 p.
Tw.: levenshouding; geesteshouding.

52-18 'Jongeren opgelet!'. In: *Het Woord van de Week* 5 (2 maart 1952), nr. 9, 3 p.
Tw.: jeugd; opdracht; geloof.

52-19 'Toespraak tot het zesde jaarlijkse Congres van het Humanistisch Verbond op 29 en 30 maart [1952] te Gouda'. In: *Het Woord van de Week* 5 (30 maart 1952), nr. 13, 3 p.
Tw.: HV; hgw; emancipatie.

52-20 'De zachte krachten zullen zeker winnen'. In: *Het Woord van de Week* 5 (4 mei 1952), nr. 18, 3 p.
Tw.: herdenking; opdracht; geloof.

52-21 'Tussen twee werelden'. In: *Het Woord van de Week* 5 (1 juni 1952), nr. 22, 3 p.
Tw.: IHEU; internationaal humanisme; ethiek.

52-22 'Humanisme, een internationale werkelijkheid'. In: *Het Woord van de Week* 5 (24 augustus 1952), nr. 34, 3 p. (Van Praag in de VARA-studio met vier buitenlandse gasten van het IHEU-congres 21-26 augustus 1952 te Amsterdam).
Tw.: IHEU; internationaal humanisme; waarden.

52-23 'Een humanistisch tehuis voor het misdeelde kind'. In: *Het Woord van de Week* 5 (september 1952), nr. 39, 3 p.
Tw.: Humanitas; kinderbescherming.

52-24 'Goed bedoeld'. In: *Het Woord van de Week* 5 (3 october 1952), nr. 40, 2 p.
Tw.: motieven; levenspraktijk.

52-25 'Een kijkje in de keuken'. In: *Het Woord van de Week* 5 (2 november 1952), nr. 44, 3 p.
Tw.: HV; praktisch humanisme.

52-26 'Hoe zeg ik het mijn kind'. In: *Het Woord van de Week* 5 (7 december 1952), nr. 49, 3 p.
Tw.: Bijbelkennis; godsdienstonderwijs; opvoeding.

52-27 'Het "recht" op gezondheid'. In: *De Ziekenfondsgids* 6 (september 1952), nr. 9, pp. 192-194.
Tw.: gezondheid; rechten; overheid en burger.

1953

53-1 'Geloof en zedelijkheid'. In: Commissie 'Filosofie en geloof'; Ph. Kohnstamm (voorz.); G. Brillenburg Wurth; J.P. van Praag; et al. (samenst.), *Filosofie en geloof*. Nederlands Gesprek Centrum Publicatie; nr. 7. Van Stockum, Den Haag 1953, pp. 32-44.
Tw.: godsdienst; modern humanisme; waardebesef.

53-2 Praag, J.P. van (red.), *Geestelijke verzorging op humanistische grondslag*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1953, 40 p.
Tw.: hgw.

53-3 'Inleiding'. In: D.H. Prins; et al., *Humanisme en religie*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1953, pp. 5-8.
Tw.: religie; religieus humanisme.

53-4 'Introductory Address'. In: *Proceedings of the first International Congress on Humanism and Ethical Culture, Amsterdam, August 21-26, 1952*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1953, pp. 9-11.
Tw.: IHEU.

53-5 'The Programme of Humanism and Ethical Culture: The Challenge of our Time'. In: *Proceedings of the first International Congress on Humanism and Ethical Culture, Amsterdam, August 21-26, 1952*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1953, pp. 126-131.
Tw.: internationaal humanisme; verantwoordelijkheid; bezieling.

53-6 'De Belgische afvaardiging te Amsterdam. Een wederwoord'. In: *Diogenes* 1 (juni 1953), nr. 4, pp. 100-103. (repliek op een artikel van Karel Cuypers in 'Diogenes' van februari 1953 n.a.v. het IHEU-congres op 21-26 augustus 1952 te Amsterdam).
Tw.: modern humanisme; godsdienst; dogmatiek.

53-7 'Uit de Nieuwjaarsbrief'. In: *Mens en Wereld* 8 (januari 1953), nr. 1, pp. 1-2. (gedeelten uit de traditionele nieuwjaarsbrief van het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond aan het Nederlandse volk).
Tw.: HV; internationaal humanisme; praktisch humanisme.

53-8 'Verontrust én vastberaden. Uit de Openingsrede van de Algemeen Voorzitter op het jaarlijks congres'. In: *Mens en Wereld* 8 (mei 1953), nr. 5, pp. 1-2. (opening van het zevende reguliere congres van het Humanistisch Verbond op 18 en 19 april 1953 te Haarlem).
Tw.: HV; christendom en humanisme; kerk en staat.

53-9 'Met nieuwe ogen'. In: *Mens en Wereld* 8 (september 1953), nr. 8, p. 1.
Tw.: modern humanisme; bezieling.

53-10 'Poging tot een gesprek' In: *Mens en Wereld* 8 (september 1953), nr. 8, pp. 3-4. (bespreking van: Dr. P. Clausing, *De mens in de knoop. Een bevrijdende analyse van de geestelijke situatie van Kerk en Wereld*, 1953).
Tw.: theologie; wereldbeschouwing; mysterie.

53-11 'Van God en Gebod'. In: *Mens en Wereld* 8 (october 1953), nr. 9, pp. 4-5. (voortgezette bespreking van: Dr. P. Clausing, *De mens in de knoop*, 1953).
Tw.: theologie; wereldbeschouwing; ethiek.

53-12 'De mens in de knoop'. In: *Mens en Wereld* 8 (november 1953), nr. 10, p. 4. (slotbespreking van: Dr. P. Clausing, *De mens in de knoop*. Leiden, 1953).
Tw.: theologie; ethiek; modern humanisme.

53-13 Commissie tot 'Herziening van de Beginselverklaring'; J.P. van Praag (voorz.), 'Voorlopig rapport van een commissie tot herziening van de Beginselverklaring, ingesteld door het H.B. bij besluit van 26-6-1952 en 2-5-1953'. In: *Mens en Wereld* 8 (december 1953), nr. 11, pp. 9-10.
Tw.: HV; modern humanisme; postulaten.

53-14 'Hernieuwde plaatsbepaling'. In: *Vernieuwing* 3 (mei 1953), nr. 8, p. 4. (gedeelte uit de openingsrede op het zevende congres van het Humanistisch Verbond op 18 april 1953 te Haarlem).
Tw.: HV; kerk en staat; katholicisme en humanisme.

53-15 'De rijkdom van het humanisme'. In: *Vernieuwing* 3 (juni/juli 1953), nr. 9/10, p. 4. (eerder verschenen in: *Het Woord van de Week*, jrg. 6, 10 mei 1953, nr. 19, opgenomen in nr. 53-19).
Tw.: religie; religieus humanisme; bezieling.

53-16 'Penicilline en atoombom'. In: *Het Woord van de Week* 6 (1 februari 1953), nr. 5, 3 p.
Tw.: rede; rationalisme.

53-17 'Wat koop ik er voor?'. In: *Het Woord van de Week* 6 (1 maart 1953), nr. 9, 3 p.
Tw.: levenspraktijk; vrijheid; verantwoordelijkheid.

53-18 'Openingstoespraak Congres 1953 van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 6 (19 april 1953), nr. 16, 4 p. (opening van het zevende jaarlijkse congres van het Humanistisch Verbond op 18 april 1953 te Haarlem).
Tw.: christendom en humanisme; emancipatie.

53-19 'De rijkdom van het humanisme'. In: *Het Woord van de Week* 6 (10 mei 1953), nr. 19, 3 p.
Tw.: religie; religieus humanisme; bezieling.

53-20 'De boodschap van het Humanisme'. In: *Het Woord van de Week* 6 (4 october 1953), nr. 40, 3 p.
Tw.: openheid; autonomie; levenspraktijk.

53-21 'Een houvast voor het dagelijks leven'. In: *Het Woord van de Week* 6 (1 november 1953), nr. 44, 3 p.
Tw.: levenshouding; levenspraktijk.

53-22 'Hier en nu'. In: *Het Woord van de Week* 6 (6 december 1953), nr. 49, 3 p.
Tw.: levensvreugde; leed; leven en dood.

1954

54-1 'Inleiding'. In: T.T. ten Have; et al., *Humanisme en rede*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1954, pp. 5-7.
Tw.: humanisme; rede; religie.

54-2 Commissie 'Sociale gerechtigheid'; Mr. J.A. Ankum, J.P. van Praag; et al. (samenst.), *Humanisme en sociale gerechtigheid. Rapport van een commissie ingesteld door het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond bij besluit van 22 oktober 1949. Aangeboden aan het Hoofdbestuur 10 december 1954*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1954, 31 p.
Tw.: gerechtigheid; gelijkheid; vrijheid.

54-3 Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.); et al., *Het Humanistisch Verbond antwoordt op het rapport van het Centrum voor staatkundige Vorming: Overheid en Humanistisch Verbond.* Vastgesteld door het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond in zijn vergadering te Amsterdam op 25 september 1954. Humanistisch Verbond, Utrecht 1954, 32 p.
Tw.: katholicisme en humanisme; hgw; overheid en humanisme.

54-4 'Humanisme'. In: H. Faber; J.P. van Praag; et al., *Ontmoeting der levensovertuigingen. Wat ons bindt en scheidt. Inleidingen gehouden op de zomerschool 1954*. Stichting Socrates, Utrecht 1954, pp. 49-57.
Tw.: christendom en humanisme; rede; waardebesef.

54-5 'Commissie tot herziening van de beginselverklaring'; J.P. van Praag (voorz.), 'Rapport van een commissie tot herziening van de beginselverklaring ingesteld door het hoofdbestuur bij besluit van 21-6-1952 en 2-5-1953'. In: *In en Om het Humanistisch Verbond* (october 1954), nr. 5, pp. 4c-4d.
Tw.: HV; postulaten; modern humanisme.

54-6 Commissie 'Eenheid en verscheidenheid'; J.H. Bavinck (voorz.), J.P. van Praag; et al. (samenst.), *Het samenleven in Nederland.* Nederlands Gesprek Centrum Publicatie; nr. 9. Van Stockum, Den Haag 1954, 39 p.
Tw.: Nederland; levensovertuigingen; eenheid en verscheidenheid.

54-7 [N.N.], '[Interview met dr. J.P. van Praag]'. In: *Drupelsteen* 6 (mei/juni 1954), nr. 3. (uitgave van de Studenten Vereniging op Humanistische Grondslag 'Socrates').
Tw.: SVHG; HV; postulaten; modern humanisme.

54-8 'Henriëtte Goverdina Anna Roland Holst-Van der Schalk (Noordwijk-Binnen, 24 December 1869 -Amsterdam, 8 december 1952)'. In: *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden, 1951-1953.* Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, Leiden 1954, pp. 43-52.
Tw.: Henriëtte Roland Holst; socialisme; geweldloosheid.

54-9 Hoofdbestuur [van het Humanistisch Verbond]; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Humanisme: onbetwistbare werkelijkheid'. In: *Mens en Wereld* 9 (9 januari 1954), nr. 1, p. 3. (iets ingekorte versie van de 'Nieuwjaarsbrief' zoals deze is gepubliceerd in: *Het Woord van de Week*, jrg. 7, 3 januari 1954, nr. 1, opgenomen in nr. 54-19).
Tw.: verzuiling; emancipatie; verantwoordelijkheid.

54-10 'Discussie... maar ter zake'. In: *Mens en Wereld* 9 (20 maart 1954), nr. 6, p. 9. (reactie op artikel van dr. G.W. Huygens: 'Rationalisme en Religie' in: *Mens en Wereld* 9 (20 februari 1954), nr. 4, p. 7).
Tw.: HV; rationalisme; religieus humanisme.

54-11 'Ook wij waren er bij'. In: *Mens en Wereld* 9 (19 april 1954), nr. 8, p. 1. (fragmenten van de openingsrede tijdens het HV-congres op 10 en 11 april 1954 te Hilversum).
Tw.: HV; emancipatie.

54-12 'Overheid en Humanistisch Verbond'. In: *Mens en Wereld* 9 (19 april 1954), nr. 8, pp. 4-5. (over het rapport van het Centrum voor Staatkundige Vorming van de KVP, *Overheid en Humanistisch Verbond*, 1954; zie ook nr. 54-3).
Tw.: HV; PvdA; ethiek.

54-13 'Schermutselingen op het voorterrein. Antwoord aan dr. B. van Bilsen O.F.M.'. In: *Mens en Wereld* 9 (15 mei 1954), nr. 10, pp. 4-5. (repliek op een artikel van commissielid Van Bilsen in *De Linie* van 1 mei 1954 over Van Praags beschouwingen over het rapport *Overheid en Humanistisch Verbond*, 1954, opgenomen in nr. 54-12).
Tw.: HV; CPN; PvdA; NVSH.

54-14 'Er is geen weg terug'. In: *Mens en Wereld* 9 (26 juni 19534), nr. 13, pp. 1-2.
Tw.: katholicisme en humanisme; mandement.

54-15 'Ouderen en jongeren'. In: *Mens en Wereld* 9 (16 october 1954) nr. 20, p. 1.
Tw.: HV; HJG; generaties.

54-16 'Misverstanden'. In: *De Nieuwe Eeuw* 35 (april 1954), nr. 3, p. 7. (reactie op een artikel van dr. E. Brongersma, 'Humanistisch protest en misverstand' in: *De Nieuwe Eeuw*, 20 maart 1954).

Tw.: christendom en humanisme; overheid en humanisme; hgw.

54-17 'Rekenschap; voorwoord bij het eerste nummer'. In: *Rekenschap* 1 (maart 1954), nr. 1, p. 1.
Tw.: 'Rekenschap' (ts.); rede.

54-18 'Beschouwing en beleving. Complementaire begrippen in het denken over de mens'. In: *Rekenschap* 1 (maart 1954), nr. 1, pp. 13-21. (inleiding, gehouden op de eerste landdag van de Stichting Socrates op 6 april 1952 te Amersfoort; de tekst wordt gevolgd door een 'Bijlage' op pp. 21-23 van de hand van A.J. Westerman Holstijn).
Tw.: antropologie; beschouwing en beleving.

54-19 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief'. In: *Het Woord van de Week* 7 (3 januari 1954), nr. 1, 3 p.
Tw.: verzuiling; emancipatie; verantwoordelijkheid.

54-20 'De wereld waarin wij leven'. In: *Het Woord van de Week* 7 (7 februari 1954), nr. 6, 3 p.
Tw.: richtlijn; verantwoordelijkheid.

54-21 'Een vereniging voor veilig verkeer'. In: *Het Woord van de Week* 7 (7 maart 1954), nr. 10, 3 p.
Tw.: moderne maatschappij; verantwoordelijkheid.

54-22 'Humanisten bijeen, het achtste congres van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 7 (11 april 1954), nr. 15, 3 p. (over het congres van het Humanistisch Verbond op 10 en 11 april 1954 te Hilversum).
Tw.: verantwoordelijkheid; geloof; praktisch humanisme.

54-23 'Praten en doen'. In: *Het Woord van de Week* 8 (24 april 1955), nr. 17, 3 p.
Tw.: postulaten; praktisch humanisme.

54-24 'Wat helpt het?'. In: *Het Woord van de Week* 7 (2 mei 1954), nr. 19, 3 p.
Tw.: wantrouwen; richtlijn; opdracht.

54-25 'Is het humanisme een zuil?'. In: *Het Woord van de Week* 7 (3 october 1954), nr. 41, 3 p.
Tw.: Nederland; verzuiling; humanistische beweging.

54-26 'Woorden en daden'. In: *Het Woord van de Week* 7 (7 november 1954), nr. 46, 3 p.
Tw.: postulaten; richtlijn.

54-27 'Gemiste kansen'. In: *Het Woord van de Week* 7 (5 december 1954), nr. 50, 2 p.
Tw.: vervreemding; verbondenheid.

1955

55-1 'Wij humanisten'. In: J.C. Brandt Corstius; et al., *Humanistische gedachten. 10 radiolezingen.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1955, pp. 9-12. (oorspronkelijk verschenen in: *Het Woord van de Week*, jrg. 8, 6 maart 1955, nr. 10, opgenomen in nr. 55-9).
Tw.: buitenkerkelijken; praktisch humanisme; opdracht.

55-2 'Woorden en daden'. In: J.C. Brandt Corstius; et al., *Humanistische gedachten. 10 radiolezingen.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1955, pp. 25-28. (oorspronkelijk verschenen in *Het Woord van de Week*, jrg. 7, 7 nov. 1954, nr. 46, opgenomen in.nr. 54-26).
Tw.: postulaten; richtlijn.

55-3 'Wat helpt het?'. In: J.C. Brandt Corstius; et al., *Humanistische gedachten. 10 radiolezingen.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1955, pp. 41-44. (oorspronkelijk verschenen in *Het Woord van de Week*, jrg. 7, 7 nov. 1954, nr. 46, opgenomen in nr. 54-24).
Tw.: wantrouwen; richtlijn; opdracht.

55-4 'Een niet-katholiek over het Nederlandse katholicisme'. In: *Te Elfder Ure* 2 (april-mei 1955), nr. 6-7, pp. 205-208.
Tw.: katholicisme en humanisme; levenspraktijk.

55-5 'Enige kanttekeningen bij Mrs. Knight's rede'. In: *Mens en Wereld* 10 (19 maart 1955), nr. 6, pp. 6-7. (commentaar, getiteld 'Margaret Knight en het humanisme' bij de tekst van hieraan op pp. 6 en 7 voorafgaande fragmenten van een radiolezing van de pedagoge Margaret Knight voor de BBC: 'Moraal zonder godsdienst').
Tw.: godsdienst; modern humanisme; het kwaad.

55-6 'Dr. van Praag over crematie en verdraagzaamheid'. In: *Vernieuwing* 5 (juni 1955), nr. 8, p. 3. (gedeelte uit een toespraak op het HV-congres van 23 en 24 april 1955 te Arnhem).
Tw.: crematie; christendom.

55-7 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief van het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 8 (2 januari 1955), nr. 1, 3 p.
Tw.: verantwoordelijkheid; samenwerking; praktisch humanisme.

55-8 'De wereld in een doosje'. In: *Het Woord van de Week* 8 (6 februari 1955), nr. 6, 2 p.
Tw.: mensbeeld; wereldbeeld; religie; zingeving.

55-9 'Wij humanisten'. In: *Het Woord van de Week* 8 (6 maart 1955), nr. 10, 3 p.
Tw.: buitenkerkelijken; praktisch humanisme.

55-10 'Wat geven we onze kinderen mee?'. In: *Het Woord van de Week* 8 (3 april 1955), nr. 14, 3 p.
Tw.: geestelijke vorming; opvoeding.

55-11 'Wat doen jullie nou eigenlijk?'. In: *Het Woord van de Week* 8 (6 juni 1955), nr. 23, 3 p.
Tw.: emancipatie; geestelijke weerbaarheid; praktisch humanisme.

55-12 'Tien jaar Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 8 (9 october 1955), nr. 41, 3 p.
Tw.: HV; eenheid en verscheidenheid; emancipatie.

55-13 'Tienvoudige toewijding'. In: *Het Woord van de Week* 8 (18 december 1955), nr. 51, 3 p.
Tw.: Nederland; identiteit; christendom en humanisme.

1956

56-1 'Het humanisme'. In: *A.N.S.I.E. Algemene Nederlandse Systematisch Ingerichte Encyclopedie. dl. II.* Amsterdamsche Boek- en Courantmaatschappij, Amsterdam 1956, pp. 871-883.
Tw.: humanisme; levensovertuigingen; maatschappijvisie

56-2 Commissie 'Laagontwikkelde gebieden'; J. Bijleveld/P. Schut (voorz.); M. Buytenhuis (rapp.), *Laagontwikkelde gebieden.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1956, 15 p. (op 19 maart 1956 uitgebracht rapport van een commissie, ingesteld door het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond, waarvan Van Praag tweede voorzitter was).
Tw.: ontwikkelingslanden.

56-3 'Het humanisme'. In: E.J. Dijksterhuis (red.), *Scientia. Handboek voor Wetenschap, Kunst en Religie.* dl. I. De Haan, Zeist 1956, pp. 59-86.
Tw.: humanisme; mensbeeld; levenspraktijk; zingeving.

56-4 'Hoe was het ook weer? Hoe zal het zijn?'. In: *Mens en Wereld* 11 (18 februari 1956), nr. 4, pp. 1-2. (bijdrage aan het jubileumnummer, uitgebracht t.g.v. het tienjarig bestaan van het Humanistisch Verbond).
Tw.: HV; emancipatie; bezieling.

56-5 'Toekomstbeeld en taakbesef'. In: *Mens en Wereld* 11 (17 maart 1956), nr. 6, p. 7. (bespreking van: Fred L. Polak, *De toekomst is verleden tijd*, 1955).
Tw.: toekomst; utopie; bezieling.

56-6 'Zonder God en gebod'. In: *Mens en Wereld* 11 (8 december 1956), nr. 24, p. 1. (n.a.v. een artikel in *De Maasbode* van 16 nov. 1956 over 'het God ontkennende humanisme').
Tw.: christendom en humanisme; atheïsme; beschaving.

56-7 'Rekenschap van het humanisme'. In: *Rekenschap* 3 (februari 1956), nr. 1, pp. 5-8. (een beschouwing, n.a.v. het tienjarig bestaan van het Humanistisch Verbond, over ontwikkeling en toekomst van het na-oorlogse humanisme).
Tw.: modern humanisme; antropologie; postulaten.

56-8 'Wereldbeschouwing en levensovertuiging'. In: *Rekenschap* 3 (december 1956), nr. 4, pp. 219-223.
Tw.: modern humanisme; levensovertuiging; wereldbeschouwing.

56-9 'Bevrijding'. In: *Vernieuwing* 6 (mei 1956), nr. 7, p. 2.
Tw.: 1 mei-viering; emancipatie.

56-10 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), '1956'. In: *Het Woord van de Week* 9 (1 januari 1956), nr. 1, 3 p. (nieuwjaarsbrief, uitgesproken door Van Praag voor de VARA-microfoon op 1 januari 1956).
Tw.: humanistische beweging; modern humanisme; bezieling.

56-11 'Het groene gazon'. In: *Het Woord van de Week* 9 (19 februari 1956), nr. 8, 3 p. (terugblik op tien jaar Humanistisch Verbond).
Tw.: HV; emancipatie; bezieling.

56-12 'Op zoek naar het geluk'. In: *Het Woord van de Week* 9 (1 april 1956), nr. 14, 3 p.
Tw.: geluk; verantwoordelijkheid; verbondenheid.

56-13 'Een toekomst voor de jeugd'. In: *Het Woord van de Week* 9 (29 april 1956), nr. 18, 3 p.
Tw.: jeugd; toekomst.

56-14 'Waarom was het ook weer?'. In: *Het Woord van de Week* 9 (3 juni 1956), nr. 23, 3 p.
Tw.: HV; menselijke waardigheid; levensvreugde.

56-15 'De H.J.G., het seksuele vraagstuk en nog wat'. In: *Mens en Wereld* 11 (26 september 1956), nr. 19, p. 3.
Tw.: H.J.G.; seksuele moraal.

56-16 'Verscheurde wereld'. In: *Mens en Wereld* 11 (13 october 1956), nr. 20, p. 7.
Tw.: HV; vrijdenkersbeweging; atheïsme.

56-17 'Waarom humanist?'. In: *Het Woord van de Week* 9 (4 november 1956), nr. 45, 3 p.
Tw.: modern humanisme; levensovertuiging; richtlijn.

56-18 'Wat bezielt ze toch?'. In: *Het Woord van de Week* 9 (2 december 1956), nr. 49, 3 p.
Tw.: bezieling; geestelijke weerbaarheid; vrijheid.

56-19 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 9 (30 december 1956), nr. 53, 3 p. (uitgesproken door Van Praag voor de VARA-radio op 30 dec. 1956).
Tw.: politiek; geestelijke vorming; geestelijke weerbaarheid.

1957

57-1 *Humanism. An Essay, taken from the 1957 Summer issue of The Plain View.* IHEU, Utrecht 1957, 28 p. (eerder verschenen in: *The Plain View*, jrg. 6, 1957, Summer issue, als Engelse vertaling van een oorspronkelijk onder de titel 'Het Humanisme' verschenen bijdrage, n.l. als Hoofdstuk III in: Scientia. Dl. 1. Zeist, 1956, opgenomen in nr. 56-3).
Tw.: humanisme; eenheid en verscheidenheid; mensbeeld; levenspraktijk.

57-2 'Dr. J.P. van Praag'. In: P. Bakker; J.P. van Praag; et al., *Ik geloof dat... Meningen en Overwegingen van Piet Bakker e.a.* Ad Donker, Rotterdam 1957, pp. 100-101.
Tw.: mensbeeld; zingeving.

57-3 'Opening Address'. In: *Proceedings Second Congress International and Ethical Union, July 26-31, 1957, London.* IHEU, Utrecht 1957, pp. 20-23 ('Public meeting'). (eerder in Nederlandse vertaling verschenen als 'Ons doel en onze beweging' in: *Mens en Wereld*, jrg. 12, 17 augustus 1957, nr. 16, opgenomen in nr. 57-7).
Tw.: bezieling; geloof; praktisch humanisme.

57-4 Hoofdbestuur [van het Humanistisch Verbond]; J.P. van Praag (alg. voorz.); et al., 'Zesde Nieuwjaarsbrief'. In: *Mens en Wereld* 12 (12 januari 1957), nr. 1, pp. 1-2. (boodschap tot het Nederlandse volk, i.h.b. het buitenkerkelijke deel, op zondag 30 december 1956 door de Verbondsvoorzitter, dr. J.P. van Praag, voor de radio uitgesproken).
Tw.: politiek; technische revolutie; geestelijke vorming.

57-5 'Kerk en Staat'. In: *Mens en Wereld* 12 (26 januari 1957), nr. 2, p. 4.
Tw.: kerk en staat.

57-6 'Strijd nog niet gestreden'. In: *Mens en Wereld* 12 (20 april 1957), nr. 8, p. 1. (enkele passages uit de openingsrede als Verbondsvoorzitter tijdens het HV-congres op 13 april 1957 te Amsterdam).
Tw.: HV; emancipatie; verzuiling.

57-7 'Ons doel en onze beweging.' In: *Mens en Wereld* 12 (17 augustus 1957), nr. 16, p. 5. (vertaalde openingsrede ter inleiding van de openbare bijeenkomst tijdens het IHEU-congres te Londen op 30 juli 1957, opgenomen in nr. 57-3).
Tw.: bezieling; geloof; praktisch humanisme.

57-8 'In alle ernst'. In: *Rekenschap* 4 (maart 1957), nr. 1, pp. 38-46. (recensie van: prof.dr. H. Kraemer, *Kerk en Humanisme*, 1956).
Tw.: christendom en humanisme; religie; verzuiling.

57-9 'De religieuze projectie'. In: *Rekenschap* 4 (september 1957), nr. 3, pp. 147-151. (recensie van: dr. F. Sierksma, *De religieuze projectie, een anthropologische en psychologische studie over de projectieverschijnselen in de godsdiensten*, 1956).
Tw.: projectie; religie; antropologie.

57-10 'Beest met geest'. In: *Het Woord van de Week* 10 (3 februari 1957), nr.5, 3 p.
Tw.: mens en dier; geest; bewustzijn.

57-11 'Begeerte heeft ons aangeraakt'. In: *Het Woord van de Week* 10 (3 maart 1957), nr. 9, 3 p.
Tw.: verlangen; verantwoordelijkheid; bezieling.

57-12 'Niet zonder U'. In: *Het Woord van de Week* 10 (14 april 1957), nr. 15, 3 p. (gedeelten uit de openingsrede op het jaarlijkse congres van het Humanistisch Verbond op 13 april 1957 te Amsterdam).
Tw.: HV; buitenkerkelijken; verzuiling.

57-13 'Onruststokers met een gerust geweten'. In: *Het Woord van de Week* 10 (5 mei 1957), nr. 18, 3 p.
Tw.: herdenking; geloof; verlangen.

57-14 'Het dak en de zuilen'. In: *Het Woord van de Week* 10 (6 october 1957), nr. 40, 3 p.
Tw.: verzuiling; samenwerking.

57-15 'Waar gaat het om?'. In: *Het Woord van de Week* 10 (3 november 1957), nr. 44, 2 p.
Tw.: verlangen; keuze; menselijkheid.

57-16 'Het Humanisme is zo vaag'. In: *Het Woord van de Week* 10 (1 december 1957), nr. 48, 3 p.
Tw.: modern humanisme; richtlijn; bezieling.

1958

58-1 *The Challenge of our Time. Address made by [...] at the Annual Assembly of the American Ethical Union, New York, 4 May 1958.* IHEU, Utrecht 1958, 7 p.
Tw.: verantwoordelijkheid; praktisch humanisme; politieke visie.

58-2 Praag, J.P. van (red.), *Geestelijke verzorging op humanistische grondslag.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1958. – 2e, herz. dr. –, 43 p. (1e uitg.: Utrecht, 1953, opgenomen in nr. 53-2).
Tw.: hgw.

58-3 Commissie 'Het rassenprobleem'; J. Bijleveld/P. Schut (voorz.); J.J. Fahrenfort (rapp.), *Het rassenprobleem. Rapport van een commissie ingesteld door het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond.* Humanistisch Verbond, Utrecht maart 1958, 10 p. (sinds 1 april 1955 fungeerde Van Praag als tweede voorzitter van deze commissie).
Tw.: rassenvraagstuk.

58-4 Commissie 'Vraagstukken Subsidiëring Maatschappelijk Werk'; P.C.J. van Loon (voorz.), *Vraagstukken subsidiëring maatschappelijk werk. Eerste rapport van de Commissie vraagstukken subsidiëring maatschappelijk werk.* Ministerie van Maatschappelijk Werk, 's-Gravenhage 1958, 39 p. (rapport van een bij beschikking nr. U-53600 d.d. 23 maart 1956 door de Minister van Maatschappelijk Werk ingestelde commissie, waarvan o.a. Van Praag als lid van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland deel uitmaakte).
Tw.: overheid en particulier initiatief; maatschappelijk werk.

58-5 'Humanism around the world: Impressions of a trip to America'. In: *The Humanist* XVIII (sept.-oct. 1958), nr. 5, pp. 307-311. (eerder verschenen in: *Het Woord van de Week*, jrg. 11, 1 juni 1958, nr. 22, opgenomen in 58-14).
Tw.: Amerika; humanisme; moderne maatschappij.

58-6 'Na twaalf jaar, doorgaan!'. In: *In en Om het Humanistisch Verbond* (10 mei 1958), nr. 4, p. 1. (enkele hoofdlijnen uit een toespraak tijdens het twaalfde congres van het Humanistisch Verbond op 19 en 20 april 1958 te Wageningen).
Tw.: sociaal humanisme; bezieling; zingeving.

58-7 'Geen zuil tussen zuilen'. In: *Mens en Wereld* 13 (26 april 1958), nr. 9, p. 1. (samenvatting van de openingstoespraak op het congres van het Humanistisch Verbond op 19 april 1958 te Wageningen).
Tw.: verzuiling.

58-8 'De kern van de zaak'. In: *Mens en Wereld* 13 (24 mei 1958), nr. 11, p. 1. (vertaling van een gedeelte van een redevoering voor de Ethical Union te Philadelphia, USA).
Tw.: keuze; autonomie; menswording.

58-9 'Het hooglied van de creativiteit'. In: *Rekenschap* 5 (december 1958), nr. 4, pp. 157-178. (oorspronkelijk als zelfstandige publicatie verschenen bij K.C. van Boeschoten en L.J. Zimmerman te 's-Gravenhage in 1944, opgenomen in nr. 44-1).
Tw.: Hendrik Marsman; vitalisme; expressionisme.

58-10 'Over Alexander de Grote en Aristoteles'. In: *Het Vrije Woord*, 3 (1 april 1958), nr. 7, p. 59. (eerder verschenen als slot van 'Waar gaat het om' in: *Het Woord van de Week*, jrg. 10, 3 november 1957, nr. 44, opgenomen in nr. 57-15).
Tw.: opdracht; menselijkheid.

58-11 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 11 (4 januari 1958), nr. 1, 2 p.
Tw.: politiek; verbondenheid; verzuiling; praktisch humanisme.

58-12 'Mr. Iseki'. In: *Het Woord van de Week* 11 (2 maart 1958), nr. 9, 3 p.
Tw.: eerbied voor het leven; bezieling; levenspraktijk.

58-13 'Humanisme voor jonge mensen'. In: *Het Woord van de Week* 11 (7 april 1958), nr. 14, 3 p.
Tw.: jeugd; modern humanisme; bezieling.

58-14 'Humanisme als een verademing. Ervaringen van de Amerikaanse reis'. In: *Het Woord van de Week* 11 (1 juni 1958), nr. 22, 3 p. (tevens verschenen in: *In en Om*, 21 juni 1958, nr. 5, pp. 1-20).
Tw.: Amerika; humanisme; moderne maatschappij.

58-15 'Alcohol en dorst'. In: *Het Woord van de Week* 11 (5 october 1958), nr. 40, 3 p.
Tw.: wereldbeeld; godsdienst; modern humanisme.

58-16 'Het Australische cricketteam'. In: *Het Woord van de Week* 11 (2 november 1958), nr. 44, 3 p.
Tw.: wereldbeeld; wetenschap.

58-17 'Door de mazen van het net'. In: *Het Woord van de Week* 11 (30 november 1958), nr. 48, 3 p.
Tw.: evolutietheorie; mensbeeld; wereldbeeld.

1959

59-1 *De bekrompenheid van 'Christelijk Nederland'.* Humanistische Luisterkring 'Het Woord van de Week', Utrecht 5 april 1959, 3 p. (overdruk van: *Mens en Wereld*, jrg. 14, 28 maart 1959, nr. 7, opgenomen in nr. 59-8).
Tw.: christendom en humanisme; omroep.

59-2 *De dag ligt nog voor ons. Schets van een humanistisch wereldbeeld.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1959, 26 p. (bundeling van een aantal artikelen die oorspronkelijk zijn verschenen in de jaargangen 11 en 12 van: *Het Woord van de Week*, 1958 resp. 1959, opgenomen in nrs. 58-15, 58-16, 58-17, 59-16, 59-17, en 59-18).
Tw.: mensbeeld; wereldbeeld; zingeving.

59-3 'Humanisme sinds de oudheid'. In: *Eerste Nederlandse Systematisch Ingerichte Encyclopedie.* XI, Supplement. E.N.S.I.E., Amsterdam 1959, pp. 14-17.
Tw.: humanisme; eenheid en verscheidenheid.

59-4 'Inleiding van dr. J.P. van Praag over de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid bij de subsidiëring van het maatschappelijk werk'. In: *Verslag van de Studieconferentie van de Nationale Raad voor Maatschappelijk werk over de rapporten van de Commissie Vraagstukken Subsidiëring Maatschappelijk Werk, gehouden op 4 en 5 november 1959 te Oosterbeek.*

Publicatie van de Nationale Raad voor Maatschappelijk werk; nr. 24, [Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk], Den Haag 1959, pp. 87-99. (bijdrage aan een congres over twee rapporten van de Commissie Vraagstukken Subsidiëring Maatschappelijk Werk, die opgenomen zijn in nrs. 58-4 en 59-5).
Tw.: overheid en particulier initiatief; maatschappelijk werk.

59-5 Commissie 'Vraagstukken Subsidiëring Maatschappelijk Werk'; P.C.J. van Loon (voorz.), *Vraagstukken subsidiëring maatschappelijk werk. Tweede rapport van de Commissie vraagstukken maatschappelijk werk*. Ministerie van Maatschappelijk Werk, ['s-Gravenhage] 1959, 33 p. (tweede rapport van een door de Minister van Maatschappelijk Werk ingestelde commissie – zie hiertoe óók nr. 58-4, waarvan o.a. Van Praag voor de Provinciale besturen deel uitmaakte; tevens fungeerde hij als voorzitter van een subcommissie die op 7 juni 1957 door de plenaire commissie werd belast met de concretisering van de beschouwingen over een wettelijke regeling).
Tw.: overheid en particulier initiatief; maatschappelijk werk.

59-6 'De kleinzieligheid van "Christelijk Nederland"'. In: *Mens en Wereld* 14 (28 februari 1959), nr. 5, pp. 1-2.
Tw.: overheid en humanisme; hgw; gerepatrieerden.

59-7 'De hoogmoed van "Christelijk Nederland"'. In: *Mens en Wereld* 14 (14 maart 1959), nr. 6, pp. 1-2.
Tw.: ARP; kerk en staat; hgw.

59-8 'De bekrompenheid van "Christelijk Nederland"'. In: *Mens en Wereld* 14 (28 maart 1959), nr. 7, pp. 1, 3.
Tw.: christendom en humanisme; omroep.

59-9 'Congres uitgangspunt voor vernieuwde activiteit'. In: *Mens en Wereld* 14 (11 april 1959), nr. 8, pp. 1, 3. (enkele van de belangrijkste passages uit het openingswoord t.g.v. het dertiende congres van het Humanistisch Verbond op 11 en 12 april 1959 te Rotterdam).
Tw.: overheid en humanisme; praktisch humanisme; kerk en staat.

59-10 'Humanisme en Verzuiling'. In: *Mens en Wereld* 14 (9 mei 1959), nr. 10, pp. 1, 6.
Tw.: humanistische beweging; verzuiling; levensovertuiging.

59-11 Waterman, G., 'Over goed en kwaad'. In: *Mens en Wereld* 14 (23 mei 1959), nr. 11, p. 7 ('Ik denk er ZO over'). (reactie op het verslag van een gesprek over 'De fundering van de zedelijke norm goed en kwaad' tussen prof. W. Banning, pater S. Jelsma, en dr. J.P. van Praag, o.l.v. prof. J.P. Mazure: 'Goed en kwaad': openbaar gesprek in Den Haag' in: *Mens en Wereld*, jrg. 14, 28 maart 1959, nr. 7, p. 6, welke door Van Praag is voorzien van een 'Onderschrift').
Tw.: mensbeeld; geest.

59-12 'Praktische arbeid en humanistische overtuiging (1)'. In: *Mens en Wereld* 14 (21 december 1959), nr. 25, p. 7.
Tw.: Humanitas; maatschappelijk werk; postulaten.

59-13 'Problemen der zedelijke waardering'. In: *Rekenschap* 6 (maart 1959), nr. 1, pp. 27-35. (recensie van: dr. Libbe van der Wal, *Problemen der zedelijke waardering*, 1958).
Tw.: ethiek; moraal.

59-14 'Doorbraak en zuilen'. In: *Socialisme en Democratie* 16 (maart 1959), nr. 3, pp. 174-180.
Tw.: verzuiling; doorbraak; maatschappelijk werk.

59-15 'Eenheid in de verscheidenheid van humanistisch denken'. In: *Het Vrije Woord. Orgaan van het Humanistisch Verbond* [van België] 4 (15 juni 1959), nr. 11, pp. 161-164. (boodschap, als IHEU-voorzitter, op het Nationaal Congres van de Vrijzinnige Bewegingen over 'Humanisme en Ontvoogding van de mens' op 26-28 september 1958 te Brussel).
Tw.: internationaal humanisme; eenheid en verscheidenheid; levenspraktijk.

59-16 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (voorz.), 'Nieuwjaarsbrief van het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond'. In: Het Woord van de Week 12 (4 januari 1959), nr. 1, 3 p. (uitgesproken voor de VARA-microfoon op 4 januari 1959).
Tw.: onbehagen; wantrouwen; verantwoordelijkheid.

59-17 'Grote en kleine hersenen'. In: *Het Woord van de Week* 12 (1 februari 1959), nr. 5, 3 p.
Tw.: mens en dier; geest.

59-18 ''s Morgens vroeg'. In: *Het Woord van de Week* 12 (1 maart 1959), nr. 9, 3 p.
Tw.: geschiedenis; bewustwording; verantwoordelijkheid.

59-19 'Eten om te leven?'. In: *Het Woord van de Week* 12 (5 april 1959), nr. 13, 3 p.
Tw.: zingeving; belangen; verlangen.

59-20 'De eenzame jager'. In: *Het Woord van de Week* 12 (3 mei 1959), nr. 17, pp. 1-3.
Tw.: generaties; bezieling; zingeving.

59-21 'Waar staan wij eigenlijk?'. In: *Het Woord van de Week* 12 (20 september 1959), nr. 37, pp. 2-3.
Tw.: overheid en humanisme; omroep.

59-22 'De soldaat van Catharina de Grote'. In: *Het Woord*

van de Week 12 (8 november 1959), nr. 44, pp. 1-3.
Tw.: HV; moderne maatschappij; verontrusting.

59-23 'Bunsels vangen'. In: *Het Woord van de Week* 12 (6 december 1959), nr. 48, pp. 4-5.
Tw.: nonconformisme; richtlijn; opdracht.

1960

60-1 'De achtergronden van de openbare school; zes stellingen'. In: *De achtergronden van de openbare school*. Vereniging Volksonderwijs, Amsterdam 1960, pp. 2-6.
Tw.: openbare school; levensovertuigingen.

60-2 *De geestelijke achtergrond van het maatschappelijk werk*. Humanistisch Verbond, Utrecht [ca. 1960], 7 p. (separaat uitgegeven brochure van een inleiding op het Humanitascongres van 31 october en 1 november 1959).
Tw.: praktisch humanisme; maatschappelijk werk; modern humanisme.

60-3 'Het gesprek'. In: J.P. van Praag; A.A. van Ruler; E.C.F.A. Schillebeeckx O.P. (samenst.), *Het gesprek*. Nederlands Gesprek Centrum Publicatie; nr. 1 (nieuw). Kok, Kampen; Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen; W.P. van Stockum & Zn., Den Haag 1960, pp. 2-6. (een referaat, gehouden tijdens de tweede lustrumvergadering van het Nederlands Gesprek Centrum op 3 october 1959 te Utrecht).
Tw.: gesprek; levensovertuigingen.

60-4 'Verdraagzaamheid'. In: J.P. van Praag; A.A. van Ruler; E.C.F.A. Schillebeeckx O.P. (samenst.), *Het gesprek*. Nederlands Gesprek Centrum Publicatie; nr. 1 (nieuw). Kok, Kampen; Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen; W.P. van Stockum & Zn., Den Haag 1960, pp. 25-27. (een bijlage, oorspronkelijk verschenen in: *Wat wil het N.G.C.?*, 1949, opgenomen in nr. 49-8).
Tw.: verdraagzaamheid; levensovertuigingen.

60-5 *In memoriam Evert Vermeer*. VARA, Hilversum 1960, 2 p. (typoscript van een radio-uitzending op 21 mei 1960).
Tw.: Evert Vermeer; socialisme.

60-6 'Particulier initiatief en overheden in het maatschappelijk werk'. In: *Maatschappelijk werk, maatschappelijke zorg en overheidsverantwoordelijkheid*. Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 's-Gravenhage 1960, pp. 68-87. (een referaat, gehouden tijdens de najaarsstudiedagen 1958 van het Instituut voor Bestuurswetenschappen op 9-11 october 1960 te Oegstgeest).
Tw.: overheid en particulier initiatief; maatschappelijk werk.

60-7 *Praktische arbeid en humanistische overtuiging*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1960, 12 p.
Tw.: Humanitas; praktisch humanisme; modern humanisme.

60-8 'Praktische arbeid en Humanistische overtuiging (2)'. In: *Mens en Wereld* 15 (9 januari 1960), nr. 1, pp. 6-7.
Tw.: postulaten; praktisch humanisme.

60-9 'Praktische arbeid en Humanistische overtuiging (III)'. In: *Mens en Wereld* 15 (6 februari 1960), nr. 3, p. 6.
Tw.: praktisch humanisme; levensovertuiging.

60-10 'Praktische arbeid en Humanistische overtuiging (IV)'. In: *Mens en Wereld* 15 (20 februari 1960), nr. 4, p. 3.
Tw.: humanistische beweging; verzuiling; praktisch humanisme.

60-11 'Gedachtenwereld van het moderne humanisme'. In: *Mens en Wereld* 15 (24 september 1969), nr. 18, p. 5. (bespreking van: J. Alleman, 'De leidende grondgedachten van het moderne a-godsdienstige humanisme en hun onderlinge samenhang', in: *Tijdschrift voor Philosophie*, jrg. XXI, 1959, nr. 4, pp. 615-677, en jrg. XXII, 1960, nr. 1, pp. 13-70).
Tw.: modern humanisme; postulaten.

60-12 'Nihilisme'. In: *Rekenschap* 7 (maart 1960), nr. 1, pp. 14-20. (rede, gehouden op de bijeenkomst van geestelijke raadslieden van gedetineerden op 1 december 1956 te Utrecht).
Tw.: nihilisme; bewustzijn; levenshouding.

60-13 'Actieve verantwoordelijkheid; humanisme als grondslag van cultureel en maatschappelijk werk'. In: *Rekenschap* 7 (september 1960), nr. 3, pp. 125-134. (rede, gehouden op de 'Socrates'-Landdag op 3 april 1960 te Utrecht).
Tw.: cultureel werk; maatschappelijk werk; verzuiling; levensovertuiging.

60-14 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief 1960'. In: *Het Woord van de Week* 13 (3 januari 1960), nr. 1, pp. 2-3.
Tw.: praktisch humanisme; buitenkerkelijken; emancipatie.

60-15 'De hefboom'. In: *Het Woord van de Week* 13 (7 februari 1960), nr. 6, pp. 4-5.
Tw.: bewustwording; keuze; levenspraktijk.

60-16 'Padvinders en betweters'. In: *Het Woord van de Week* 13 (6 maart 1960), nr. 10, pp. 1-3.
Tw.: waardebesef; richtlijn; schuld.

60-17 'Het is wel mooi...'. In: *Het Woord van de Week* 13 (10 april 1960), nr. 15, 3 p.

Tw.: praktisch humanisme; bezieling; levenspraktijk.

60-18 'De beste wereld die mogelijk is'. In: *Het Woord van de Week* 13 (8 mei 1960), nr. 19, pp. 2-3.
Tw.: verbondenheid; zingeving; religieus humanisme.

60-19 'Wachten op het wonder'. In: *Het Woord van de Week* 13 (5 juni 1960), nr. 23, pp. 3-5.
Tw.: zingeving; verbondenheid; praktisch humanisme.

60-20 'Wie heeft gelijk'. In: *Het Woord van de Week* 13 (26 juni 1960), nr. 26, p. 3.
Tw.: waarheid; verdraagzaamheid.

60-21 'Vliegen zonder angst'. In: *Het Woord van de Week* 13 (7 augustus 1960), nr. 32, [pp. 1-2]. (een uitzending voor Radio Nederland Wereldomroep van 31 juli 1960).
Tw.: vertrouwen; verantwoordelijkheid; levenspraktijk.

60-22 'Geluk'. In: *Het Woord van de Week* 13 (6 november 1960), nr. 45, p. 3.
Tw.: geluk.

1961

61-1 Commissie 'Huidige mensbeschouwing'; J.P. van Praag (voorz.), *Huidige mensbeschouwing*. Nederlands Gesprek Centrum Publicatie; nr. 24. Kok, Kampen; Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen; W.P. van Stockum & Zn., Den Haag 1961, 28 p. (rapport van een door het Curatorium van het Nederlands Gesprek Centrum in 1957 in het leven geroepen commissie).
Tw.: mensbeeld; christendom en humanisme; ethiek; mens en gemeenschap.

61-2 'Jeugd en moraal in deze tijd'. In: *Studiedagen ETHICA; Oostende 1961*. Ministerie van nationale opvoeding en cultuur, bestuur voor het middelbaar en normaal onderwijs, Brussel 1961, pp. 170-173. (een lezing, gehouden tijdens één van deze studiedagen van 27-28 maart 1961 te Oostende).
Tw.: opvoeding; autonomie; moraal.

61-3 Commissie 'De vrijheid'; A.M. Donner (voorz.), *De vrijheid*. Nederlands Gesprek Centrum Publicatie; nr. 21. Kok, Kampen; Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen; W.P. van Stockum & Zn., Den Haag 1961, 28 p. (rapport van een commissie, in 1956 ingesteld door het Curatorium van het Nederlands Gesprek Centrum, over het begrip vrijheid, waarvan Van Praag als lid deel uitmaakte; van zijn hand is 'Bijlage I. Vrijheid. Etymologische en semantische aantekeningen', op p. 24).
Tw.: vrijheid; mens en gemeenschap; overheid en burger.

61-4 'De humanist bij de kerstboom'. In: *Fase* 2 (1961), Kerstnummer, pp. 143-147. (een bewerking van 'De humanist bij de kerstboom' in: *Vrij Nederland*, jrg. 3, nr. 17, van 27 december 1952, opgenomen in nr. 52-16).
Tw.: Kerstfeest; menswording.

61-5 Roy, Jac. de; J.P. van Praag, Principieel/Nihilisme/Sociaal. In: *Mens en Wereld* 16 (2 januari 1961), nr. 1, pp. 4-5. (uittreksel uit het artikel 'Nihilisme' in: *Rekenschap*, jrg. 7, maart 1960, nr. 1, opgenomen in nr. 60-12).
Tw.: nihilisme; levenshouding; bewustzijn.

61-6 'Ellen Roy'. In: *Mens en Wereld* 16 (28 januari 1961), nr. 3, p. 4. (kort In memoriam t.g.v. de moord op de leidster van de radicaal-humanistische beweging in India, tevens één van de mede-oprichters van de IHEU).
Tw.: Ellen Roy.

61-7 'Taak en toekomst'. In: *Mens en Wereld. Lustrumnummer* 16 (17 februari 1961), nr. 4, p. 3. (bijdrage aan het lustrumnummer t.g.v. het vijftienjarig bestaan van het Humanistisch Verbond).
Tw.: humanistische beweging; emancipatie; praktisch humanisme.

61-8 'Taak en toekomst van het moderne humanisme'. In: *Mens en Wereld* 16 (22 april 1961), nr. 8, pp. 1, 4. (resumé van een rede ter inleiding van het jaarverslag t.g.v. het veertiende congres van het Humanistisch Verbond op 15 en 16 april 1961 te Zwolle).
Tw.: modern humanisme; buitenkerkelijken; emancipatie.

61-9 'Sierksma en de theologie (1)'. In: *Mens en Wereld* 16 (9 september 1961), nr. 17, p. 3. (n.a.v. het neerleggen door dr. Sierksma van zijn leeropdracht als docent in de godsdienstpsychologie en de geschiedenis der primitieve godsdiensten aan de Leidse universiteit).
Tw.: kerk en staat; theologie; godsdienstwetenschap.

61-10 'Sierksma en de theologie (II)'. In: *Mens en Wereld* 16 (23 september 1961), nr. 18, p. 3.
Tw.: theologie: godsdienstwetenschap; levensovertuigingen.

61-11 'Socialisme en zingeving'. In: *Vernieuwing* 11 (februari 1961), p. 6.
Tw.: socialisme; verbondenheid; zingeving.

61-12 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 14 (1 januari 1961), nr. 1, pp. 2-4.
Tw.: HV; emancipatie; verzuiling.

61-13 'Mensen van deze tijd'. In: *Het Woord van de Week* 14 (12 februari 1961), nr. 7, pp. 2-3.
Tw.: moderne maatschappij; menselijkheid; richtlijn.

61-14 'Simon Stevin'. In: *Het Woord van de Week* 14 (23 juli 1961), nr. 30, p. 4 ('Invloedrijken').

Tw.: Simon Stevin; natuurwetenschap.

61-15 'Henriëtte Roland Holst'. In: *Het Woord van de Week* 14 (17 september 1961), nr. 38, p. 4. ('Invloedrijken').
Tw.: Henriëtte Roland Holst; socialisme; religie.

61-16 'Het grote gevaar'. In: *Het Woord van de Week* 14 (15 october 1961), nr. 42, pp. 2-3.
Tw.: HV; modern humanisme; eenheid en verscheidenheid.

1962

62-1 'De taak van het centrum'. In: *Humanistisch Vormingsonderwijs*, Centrum voor Humanistische Vorming. Utrecht 1962, pp. 16-17. (uit een inleiding op 3 november 1962).
Tw.: Centrum voor Humanistische Vorming; godsdienstonderwijs; HVO.

62-2 'Geestelijke verzorging van militairen'. In: J.P. van Praag; H.J.J. Lips, *Humanistische geestelijke verzorging. Wat is het? Wat heeft men er aan?* [Humanistisch Vormingscentrum], [Driebergen] 1962, pp. 5-11. (verschenen t.g.v. het tienjarig bestaan van het Humanistisch Vormingscentrum voor militairen).
Tw.: hgw; mensbeeld; militairen.

62-3 'Opening of the Congress'. In: *Proceedings [of the] third Congress [of the] International Humanist and Ethical Union, August 2-7, 1962, Oslo*. IHEU, Utrecht 1962, pp. 8-10. (openingstoespraak, als IHEU-voorzitter, op het congres.)
Tw.: IHEU; bezieling.

62-4 'Inleiding'. In: J.P. van Praag; et al., *Rede en religie in het humanisme*. J.H. de Bussy, Amsterdam 1962, pp. 5-9.
Tw.: modern humanisme; rede; religie.

62-5 'Beschouwing en beleving'. In: J.P. van Praag; et al., *Rede en religie in het humanisme*. J.H. de Bussy, Amsterdam 1962, pp. 110-121. (voorzien van een 'Bijlage' van de hand van A.J. Westerman Holstijn op pp. 121-123; het is in zijn geheel oorspronkelijk verschenen in: *Rekenschap*, jrg. 1, maart 1954, nr. 1, opgenomen in nr. 54-18).
Tw.: antropologie; beschouwing en beleving.

62-6 'Humanistische kinderbescherming'. In: *10 jaar Ellinchem. Stichting Kindertehuizen van Humanitas*. Humanitas, Amsterdam 1962, pp. 7, 9. (verschenen t.g.v. het tienjarig bestaan van deze stichting en de opening van het gerestaureerde 'Ellinchem').
Tw.: opvoeding; mensbeeld.

62-7 'Les fondements de l'éducation morale et civique'. In: *Bulletin d'information internationale* (4e trimestre 1962), nr. 7, pp. 8-17. (lezing op een congres van de 'Ligue internationale de l'enseignement, de l' éducation et de la culture populaire').
Tw.: ethische vorming; burgerschapsvorming; openbare school.

62-8 'The Tower of Babylon. A Problem of International Humanism'. In: *International Humanism* 1 (july 1962), nr. 3, pp. 10-11.
Tw.: humanisme; semantiek.

62-9 'Het humanisme III.' In: *Jong Gereformeerd* 5 (23 maart 1962), nr. 216, pp. 799-801. (antwoord op twee artikelen van de hand van dr. J. Wytzes in hetzelfde periodiek van 2 en 9 maart 1962).
Tw.: modern humanisme; atheïsme; menselijkheid.

62-10 'Wat is humanistische geestelijke verzorging?'. In: *Kader. Orgaan voor functionarissen van het Humanistisch Verbond* 5 (november-december 1962), pp. 140-142. (weergave van een inleidend woord en enkele opmerkingen tijdens een landelijke conferentie met geestelijke raadslieden, werkzaam in de Inrichtingen van Justitie).
Tw.: hgw.

62-11 'De taak van het humanisme'. In: *Het Vrije Woord* 17 (1962), pp. 178-183. (bijdrage, als vertegenwoordiger van het Nederlandse Humanistisch Verbond en als IHEU-voorzitter, aan de viering van het tienjarig bestaan van het Vlaamse Humanistisch Verbond op 12-13 mei 1962).
Tw.: internationaal humanisme; bezieling; richtlijn; mens en gemeenschap.

62-12 'Nicolaus van Cues'. In: *Het Woord van de Week* 15 (18 februari 1962), nr. 18, p. 4 ('Invloedrijken').
Tw.: Nicolaus von Cues; waarheid; theologie.

62-13 'Heeft het leven zin?'. In: *Het Woord van de Week* 15 (11 maart 1962), nr. 11, pp. 1-2.
Tw.: zingeving; hgw.

62-14 'De dagelijkse dingen'. In: *Het Woord van de Week* 15 (6 mei 1962), nr. 19, pp. 3, 5.
Tw.: zingeving; menswording.

62-15 'Verwaarloost U de kinderen?'. In: *Het Woord van de Week* 15 (7 october 1962), nr. 41, pp. 2-3.
Tw.: openbare school; godsdienstonderwijs; HVO.

62-16 'Wat is eigenlijk humanisme?'. In: *Het Woord van de Week* 15 (4 november 1962), nr. 45, 3 p.
Tw.: modern humanisme; levenshouding; levenspraktijk.

62-17 'Sinterklaas en het humanisme'. In: *Het Woord van de Week* 15 (2 december 1962), nr. 49, pp. 2-3.

Tw.: godsdienst; modern humanisme; zingeving.

62-18 Hoofdbestuur [van het HV]; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 16 (30 december 1962), nr. 1, pp. 2-3.
Tw.: menselijke waardigheid; politiek; HVO.

1963

63-1 'Inleiding'. In: J.P. van Praag; H.J. Roethof; J. Koopman; B.W. Schaper, *De humanist tussen de wereldmachten: voordrachten gehouden ter gelegenheid van het 15e congres [van het Humanistisch Verbond].* Humanistisch Verbond, Utrecht 1963, pp. 3-8. (verschenen t.g.v. het vijftiende congres van het Humanistisch Verbond op 20 en 21 april 1963 te Utrecht).
Tw.: oorlog en vrede; kernwapens; ethiek.

63-2 'Slotwoord'. In: J.P. van Praag; H.J. Roethof; J. Koopman; B.W. Schaper, *De humanist tussen de wereldmachten: voordrachten gehouden ter gelegenheid van het 15e congres.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1963, p. 36.
Tw.: oorlog en vrede; kernwapens.

63-3 *Oorlog en vrede.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1963, 8 p. (oorspronkelijk verschenen als een serie van vijf artikelen in *Mens en Wereld*, jrg. 18, 1963, opgenomen in nrs. 63-7 tot 63-11).
Tw.: humanistische beweging; oorlog en vrede; kernwapens.

63-4 Studiecommissie Doelstelling Algemene School; E. Bennink Bolt, J.P. van Praag; et al. (samenst.), *Het openbaar en daarmee gelijk te stellen onderwijs: Poging tot een geestelijke fundering.* Muusses, Purmerend 1963, 8 p. (brochure van een commissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van het Humanistisch Verbond, onder wie Van Praag, van de Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme, van Volksonderwijs en van de Nederlandse Onderwijzersvereniging, en enige orthodox hervormden; het rapport is verschenen onder verantwoordelijkheid van deze organisaties).
Tw.: christendom en humanisme; openbare school; menselijkheid.

63-5 'Wat is eigenlijk HUMANISME?'. In: J.P. van Praag; Th. W. Polet, *Wat is eigenlijk HUMANISME/Wat doen die HUMANISTEN?* Humanistisch Verbond, Utrecht 1963, pp. 1-3. (oorspronkelijk verschenen in: *Het Woord van de Week*, jrg. 15, 4 november 1962, nr. 45, opgenomen in nr. 62-16).
Tw.: modern humanisme; levenshouding; levenspraktijk.

63-6 'Dutch humanism'. In: *International Humanism* 1 (april 1963), nr. 6, pp. 2-3.
Tw.: Nederland; humanisme.

63-7 'Oorlog en vrede (1)'. In: *Mens en Wereld* 18 (26 januari 1963), nr. 2, p. 3.
Tw.: oorlog en vrede; kernwapens; dictatuur.

63-8 'Oorlog en vrede (2)'. In: *Mens en Wereld* 18 (16 februari 1963), nr. 3, p. 3.
Tw.: IHEU; HV; oorlog en vrede.

63-9 'Oorlog en vrede (3).' In: *Mens en Wereld* 18 (23 februari 1963), nr. 4, p. 3.
Tw.: IHEU; HV; oorlog en vrede.

63-10 'Oorlog en vrede (4)'. In: *Mens en Wereld* 18 (9 maart 1963), nr. 5, p. 3.
Tw.: NH-Kerk; HV; kernwapens.

63-11 'Oorlog en vrede (slot)'. In: *Mens en Wereld* 18 (23 maart 1963), nr. 6, p. 3
Tw.: internationaal humanisme; kernwapens; politieke partijen.

63-12 'Humanisme en sexualiteit (1)'. In: *Mens en Wereld* 18 (15 juni 1963), nr. 12, p. 3. (eerste van een reeks artikelen, dit n.a.v. de aanbieding in 1960 aan het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond van een aantal nota's vanwege de, door hem in 1956 geïnstalleerde, commissie tot bestudering van het sexuele vraagstuk).
Tw.: humanisme; richtlijn; seksualiteit.

63-13 'Humanisme en sexualiteit (2)'. In: *Mens en Wereld* 18 (29 juni 1963), nr. 13, p. 3.
Tw.: seksualiteit; mens en dier; zingeving.

63-14 'Humanisme en sexualiteit (3)'. In: *Mens en Wereld* 18 (13 juli 1963), nr. 14, p. 3.
Tw.: richtlijn; seskuele moraal; liefde.

63-15 'Humanisme en sexualiteit (4)'. In: *Mens en Wereld* 18 (17 augustus 1963), nr. 15, p. 3.
Tw.: huwelijk; seksualiteit; liefde.

63-16 'Humanisme en sexualiteit (5)'. In: *Mens en Wereld* 18 (14 september 1963), nr. 16, pp. 3, 10.
Tw.: huwelijk; geboorteregeling; overheid en burger.

63-17 'Humanisme en sexualiteit (6)'. In: *Mens en Wereld* 18 (28 september 1963), nr. 17, pp. 3, 6.
Tw.: richtlijn; seksualiteit; menswording.

63-18 'Humanisme en sexualiteit (7)'. In: *Mens en Wereld* 18 (12 october 1963), nr. 18, p. 3.
Tw.: homoseksualiteit; menswording; liefde.

63-19 'Humanisme en sexualiteit (8)'. In: *Mens en Wereld* 18 (26 october 1963), nr. 19, p. 3.
Tw.: seksualiteit; huwelijk.

63-20 'Humanisme en sexualiteit (9)'. In: *Mens en Wereld* 18 (9 november 1963), nr. 20, p. 3.
Tw.: seksuele opvoeding.

63-21 'Humanisme en sexualiteit (slot)'. In: *Mens en Wereld* 18 (23 november 1963), nr. 21, p. 3.
Tw.: seksualiteit; humanisme; wetenschap.

63-22 'Modern humanisme'. In: *Reflector van het hedendaagse wereldgebeuren* 4 (april 1963), nr. 9, pp. 123-124.
Tw.: modern humanisme; keuze; menselijkheid.

63-23 'Nihilisme'. In: *Rekenschap* 10 (maart 1963), nr. 1, pp. 19-25. (n.a.v.: J. Goudsblom, *Nihilisme en cultuur*, 1960).
Tw.: nihilisme; waarheid; cultuur.

63-24 'Het avontuur van de menswording'. In: *Ruimte* (juni 1963), nr. 20, pp. 20-30.
Tw.: menswording; waarheid; zingeving.

63-25 'De humanist en het huwelijk'. In: *Het Woord van de Week* 16 (3 februari 1963), nr. 6, pp. 2-3.
Tw.: huwelijk; seksuele opvoeding.

63-26 'Onze kinderen en wij'. In: *Het Woord van de Week* 16 (3 maart 1963), nr. 10, pp. 1-3.
Tw.: opvoeding.

63-27 'Humanisme en vrede'. In: *Het Woord van de Week* 16 (21 april 1963), nr. 17, p. 1-3.
Tw.: oorlog en vrede; anti-militarisme; kernwapens.

63-28 'Wat doen de humanisten in internationaal verband'. In: *Het Woord van de Week* 16 (12 mei 1963), nr. 20, pp. 4-5.
Tw.: internationaal humanisme; levenspraktijk; praktisch humanisme.

63-29 'Humanisme voor iedereen'. In: *Het Woord van de Week* 16 (20 october 1963), nr. 43, pp. 2-3.
Tw.: modern humanisme; geestelijke weerbaarheid.

63-30 'Kennedy'. In: *Het Woord van de Week* 16 (1 december 1963), nrs. 48 en 49, pp. 1-2.
Tw.: John F. Kennedy; politiek.

63-31 'De humanist en de openbare school'. In: *Het Woord van de Week* 16 (17 november 1963), nr. 47, pp. 2-3.
Tw.: openbare school; levensovertuigingen.

1964

64-1 Praag, J.P. van (red.), *Humanisme en sexualiteit*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1964, 31 p. (herziene tekst van een tiental artikelen in: *Mens en Wereld*, jrg. 18, 1963, opgenomen in nrs. 63-12 tot 63-21).
Tw.: modern humanisme; seksualiteit; mensbeeld.

64-2 'Inleiding'. In: J.P. van Praag; H. Lips; et al., *Humanistisch credo*. Bureau Hoofdraadsman, Driebergen, 1964, pp. 6-8. (bijzondere uitgave t.b.v. de humanistische geestelijke verzorging in de Nederlandse Strijdkrachten; bevat voor een groot deel artikelen die oorspronkelijk in 1964 verschenen zijn in: *Ego. Maandblad van de humanistische geestelijke verzorging in de krijgsmacht*).
Tw.: modern humanisme; eenheid en verscheidenheid; tragiek.

64-3 'Mens-worden met mede-mensen'. In: F. Van Doorne (red.), *Mens-worden met of zonder God?* Dekker & Van der Vegt, Nijmegen/Utrecht 1964, pp. 32-33. (oorspronkelijk een bijdrage aan een gelijknamig themanummer van het *Nijmeegs Universiteitsblad* van 8 november 1963, dienend ter voorbereiding van een studieweekend van de Nijmeegse Wijsgerige Fakulteitsvereniging 'Thaumasia').
Tw.: menswording; verbondenheid; zingeving.

64-4 'Verklaring' In: *Verslag Conferentie Geestelijke Raadslieden voor de Inrichtingen van justitie 31 oktober en 1 november 1964 in het Evert Kupersoord te Amersfoort*. [S.n.], [s.l.] 1964, pp. 10-17. (enkele opmerkingen, tijdens een enigszins feestelijke conferentie, over de eerste tien jaar humanistische geestelijke verzorging van gedetineerden, ook naar aanleiding van de debatten in de Tweede Kamer der Staten Generaal op 29 oktober 1964 over de humanistische geestelijke verzorging van gedetineerden).
Tw.: overheid en humanisme; hgw; gedetineerden.

64-5 'De plaats van Humanitas in Nederland. Kanttekeningen'. In: *Humanitas* 19 (april 1964), nr. 2, pp. 33-41.
Tw.: Humanitas; maatschappelijk werk; humanisme.

64-6 'De neen-zeggers'. In: *Het Woord van de Week* 17 (16 februari 1964), nr. 8, pp. 1-3.
Tw.: nonconformisme; dogmatiek; verantwoordelijkheid.

64-7 'Wereld zonder God'. In: *Het Woord van de Week* 17 (15 maart 1964), nr. 12, pp. 1-3.
Tw.: godsdienst; modern humanisme; zingeving.

64-8 'Humanisme voor jonge mensen'. In: *Het Woord van de Week* 17 (12 april 1964), nr. 16, pp. 1-3.
Tw.: jeugd; mensbeeld; wereldbeeld; zingeving.

64-9 'Het geluk'. In: *Het Woord van de Week* 17 (5 juli 1964), nr. 28, p. 3.
Tw.: geluk.

1965

65-1 'Inleiding'. In: J.P. van Praag; J.P. van Mazure; H. Bonger, *Het humanisme in de moderne wereld.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1965, pp. 2-3. (bijdrage aan een brochure, uitgebracht t.g.v. het zestiende congres van het Humanistisch Verbond op 10 en 11 april 1965 te Utrecht).
Tw.: moderne maatschappij; zingeving.

65-2 'Nicolaus von Cues (1401-1464)'. In: Kwee Swan Liat (red.), *Invloedrijken.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1965, 73 p. (oorspronkelijk verschenen in *Het Woord van de Week* van 18 febr. 1962, opgenomen in nr. 62-12).
Tw.: Nicolaus von Cues; waarheid; theologie.

65-3 *Modern humanisme.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1965. – 3e, herz. overdr. –, 30 p. (oorspronkelijk verschenen als 'Het humanisme' in: *Scientia.* Dl.1, Hoofdstuk III, opgenomen in nr. 56-3).
Tw.: humanisme; eenheid en verscheidenheid; mensbeeld.

65-4 Studiecommissie 'Doelstelling Algemene school'; J.C. Brandt Corstius, J.P. van Praag; et al. (samenst.), *Het openbaar en daarmee gelijk te stellen onderwijs. Een verkennend onderzoek naar de plaats van kennis van geestelijk leven, godsdienstonderwijs en humanistisch vormingsonderwijs.* [S.n.], [s.l.], 1965, 20 p. (tweede nota van een commissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van diverse organisaties, w.o. de Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme, de Nederlandse Onderwijzers Vereniging, Volksonderwijs, de Nederlandse Ouderraad, en het Humanistisch Verbond, namens welke o.a. Van Praag deel uitmaakte van de commissie).
Tw.: openbare school; geestelijke vorming; HVO.

65-5 *Wat is humanistiek? Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar in de humanistiek en de anthropologie van het humanisme aan de rijksuniversiteit te Leiden op 21 mei 1965.* J.B. Wolters, Groningen 1965, 23 p.
Tw.: humanistiek; humanisme; mensbeeld; wereldbeeld.

65-6 Groot, Ed de & Hyls Heeringa, 'Een interview met Professor Dr. J.P. van Praag'. In: *Drupelsteen* 17 (maart 1965), nr. 4, pp. 1-2. (n.a.v. de benoeming van Van Praag tot bijzonder hoogleraar in de humanistiek aan de Rijksuniversiteit Leiden).
Tw.: HV; (SVHG) 'Socrates'; humanistiek.

65-7 'The Humanist Outlook'. In: *Humanist. A publication of the American Humanist Association* XXV (september/october 1965), nr. 5, pp. 200-203. (oorspronkelijk verschenen in: *International Humanism*, april 1965, opgenomen in nr. 65-8).
Tw.: modern humanisme; eenheid en verscheidenheid.

65-8 'The Humanist Response to the Problems and Aspirations of Men. The Humanist Outlook'. In: *International Humanism* vol. I (april 1965), nr. 14, pp. 5-10.
Tw.: modern humanisme; eenheid en verscheidenheid.

65-9 'Wat is humanistische geestelijke verzorging?' In: *Praktisch humanisme en de geestelijke verzorging. Een bloemlezing uit de jaargangen 1958-1965 van 'Kader'.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1965, pp. 2-6. (eerder verschenen in *Kader. Orgaan voor functionarissen van het Humanistisch Verbond*, nov./dec. 1962 en jan./febr. 1963).
Tw.: hgw.

65-10 'Wat is nu dat humanisme toch?' In: *Mens en Wereld* 20 (3 april 1965), nr. 7, p. 3. (oorspronkelijk verschenen als 'Inleiding' in: *Humanistisch credo*, 1964, opgenomen in nr. 64-2).
Tw.: modern humanisme; eenheid en verscheidenheid; tragiek.

65-11 'De waardigheid der bisschoppen en de menselijke waardigheid.' In: *Mens en Wereld* 20 (18 september 1965), nr. 17, pp. 1, 3. (n.a.v. het intrekken van het verbod voor katholieken om lid te worden van het NVV, aanvankelijk uitgevaardigd bij het Mandement van 1954).
Tw.: katholicisme en humanisme.

65-12 Ouwendijk, Dick, 'De niet-gelovige is geen halfwas. Interview met prof. dr. J.P. van Praag, voorzitter van het Humanistisch Verbond'. In: *De Vragende Mens* 13 (1965), nr. 2, pp. 19-22.
Tw.: christendom en atheïsme; christendom en humanisme.

65-13 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief van het hoofdbestuur van het Humanistisch verbond'. In: *Het Woord van de Week* 18 (3 januari 1965), nr. 1, pp. 2-4.
Tw.: geluk; hgw.

65-14 'Congres '65: "Op zoek naar onszelf"'. In: *Het Woord van de Week* 18 (11 april 1965), nr. 15, pp. 1-3.
Tw.: HV; praktisch humanisme.

65-15 'De wil om te leven'. In: *Het Woord van de Week* 18 (20 juni 1965), nr. 25, pp. 1-3.
Tw.: Marsman; vitalisme; menselijkheid.

1966

66-1 Commissie 'Humanisme en opvoeding'; B. Drukker, J.P. van Praag; et al. (samenst.), *Humanisme en opvoeding.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1966. – 3e, herz. dr. –, 32 p. (1e uitg.: Utrecht, 1950, opgenomen in nr. 50-2; rapport van een door het hoofdbestuur van het

Humanistisch Verbond op 31 mei 1947 benoemde commissie, waarvan Van Praag deel uitmaakte).
Tw.: opvoeding; mensbeeld; modern humanisme.

66-2 Studiecommissie 'Doelstelling Algemene School'; G.B. Wolda, J.P. van Praag; et al. (samenst.), *Het openbaar en daarmee gelijk te stellen onderwijs. Poging tot een geestelijke fundering*. J. Muusses, Purmerend 1966. – 2e, herz. dr. –, 16 p. (1e uitg.: Purmerend, 1963, opgenomen in nr. 63-4; rapport van een nieuwe gespreksgroep van leden van verschillende organisaties, waaronder het Humanistisch Verbond).
Tw.: openbare school; menselijkheid; christendom en humanisme.

66-3 'The Humanist Outlook. Terms of Reference'. In: *Proceedings fourth [IHEU] Congress, July 25-30, 1966 Paris*. IHEU, Utrecht 1966, pp. 40-45 ('Main paper'). (een congrespaper, oorspronkelijk verschenen in: *International Humanism* vol. I, april 1965, nr. 14, opgenomen in nr. 65-8).
Tw.: modern humanisme; eenheid en verscheidenheid; geesteshouding; mensbeeld; wereldbeeld.

66-4 'Final contribution'. In: *Proceedings fourth [IHEU] Congress, july 25-30, 1966 Paris*. IHEU, Utrecht 1966, pp. 77-78. (bevat de laatste reacties op de commentaren op en discussies over zijn paper 'The humanist outlook', opgenomen in nr. 66-3).
Tw.: internationaal humanisme; mensbeeld; wereldbeeld; maatschappijvisie.

66-5 'Nu begint het pas'. In: J.C. Brandt Corstius; J.P. van Praag; H.J. Roethof, *Uitdaging en antwoord*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1966, pp. 11-16. (toespraak bij de herdenking van het twintigjarig bestaan van het Humanistisch Verbond op 19 februari 1966 te Utrecht).
Tw.: HV; buitenkerkelijken; geestelijke weerbaarheid.

66-6 'Socrates en Oedipus'. In: *Drupelsteen* 19 (november 1966), nr. 2, pp. 11-13. (reactie op het artikel van Paul Bordewijk, 'Socrates en het humanisme', in: *Drupelsteen*, jrg. 19, september 1966, nr. 1, pp. 3-6).
Tw.: HV; (SVHG) 'Socrates'; dogmatiek.

66-7 'Humanisme: uitdaging en antwoord'. In: *Mens en Wereld* 21 (19 februari 1966), nr. 4, pp. 3, 8. (terug- en vooruitblik t.g.v. het twintigjarig bestaan van het Humanistisch Verbond).
Tw.: buitenkerkelijken; geestelijke weerbaarheid; zingeving.

66-8 'Dialoog met het marxisme'. In: *Oost-West. [Thema:] Godsdienst en communisme. Van antithese naar dialoog* 5 (mei-juni 1966), nr. 5-6, pp. 152-156.
Tw.: marxisme en humanisme; atheïsme; christendom.

66-9 'Humanistische anthropologie'. In: *Rekenschap* 13 (juni 1966), nr. 2, pp. 85-92. (bewerking van een inleiding op de vak-conferentie voor pedagogen van de Stichting 'Socrates' op 24 october 1965).
Tw.: modern humanisme; antropologie; mensbeeld.

66-10 'God en gebod'. In: *De Vragende Mens* 14 (december 1966), nr. 11, pp. 12-14.
Tw.: moraal; godsdienst; autonomie.

66-11 Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond; J.P. van Praag (alg. voorz.), 'Nieuwjaarsbrief van het Humanistisch Verbond'. In: *Het Woord van de Week* 19 (2 januari 1966), nr. 1, pp. 1-3.
Tw.: oorlog en vrede; hgw; HVO.

66-12 'Wat bezielt ze toch?'. In: *Het Woord van de Week* 19 (20 februari 1966), nr. 8, pp. 1-3.
Tw.: geestelijke weerbaarheid; zingeving.

66-13 'Dank en wrevel'. In: *Het Woord van de Week* 19 (25 september 1966), nr. 38, pp. 2-3. (laatste lezing voor de VARA-microfoon op zondagochtend 25 september 1966, met een terugblik op twintig jaar humanistisch woord via de ether).
Tw.: bewustwording; identiteit; bezieling.

66-14 'Humanisten en provo's'. In: *Het Woord van de Week* 19 (9 october 1966), nr. 40, pp. 2-3.
Tw.: onbehagen; bewustwording; zingeving.

66-15 'Jongeren en ouderen'. In: *Het Woord van de Week* 19 (7 november 1966), nr. 44, pp. 1-3. (eerste radio-uitzending in de zendtijd die aan het Humanistisch Verbond werd toegewezen).
Tw.: generaties; levensovertuiging; autonomie.

66-16 'Sint Nicolaas'. In: *Het Woord van de Week* 19 (5 december 1966), nr. 48, pp. 1-2.
Tw.: verbondenheid; humanisering.

1967

67-1 'Het moderne humanisme'. In: H.J.J. Lips; et al., *Het Humanistisch Verbond*. Humanistisch Verbond, Utrecht 1967, pp. 35-45.
Tw.: modern humanisme.

67-2 Commissie 'Sportaccommodaties'; J.P. van Praag (voorz.), *Sportaccommodaties in Zuid-Holland*. [S.n.], [s.l.] [1967], 200 p.
Tw.: Zuid-Holland; sportaccommodaties.

67-3 'H.V. en Vietnam en opheldering'. In: *Drupelsteen* 19 (januari 1967), nr. 3, p. 9. (reactie op een eerder artikeltje van Paul Bordewijk, 'HV en Vietnam' in: *Drupelsteen*, jrg. 19, november 1966, nr. 2, p. 9).
Tw.: HV; politiek; eenheid en verscheidenheid.

67-4 'The voice of humanism'. In: *International Humanism* vol. II (Autumn 1967), nr. 4, pp. 2-3.
Tw.: sociaal humanisme; politiek; levenspraktijk.

67-5 'Van werkelijkheid van de mens tot menselijke werkelijkheid'. In: *Mens en Wereld* 22 (7 januari 1967), nr. 22, pp. 1, 7. (bekorte versie van een radiorede, gehouden als voorzitter van het Humanistisch Verbond, die verschenen is in: *Het Woord van de Week*, jrg. 20, 2 januari 1967, nr. 1, opgenomen in nr. 67-14).
Tw.: bewustwording; zingeving; levenspraktijk.

67-6 'Samenleven of ondergaan'. In: *Mens en Wereld* 22 (21 januari 1967), nr. 2, p. 5.
Tw.: radicalisme; maatschappijkritiek; revolutie.

67-7 'Radikaal humanisme'. In: *Mens en Wereld* 22 (18 februari 1967), nr. 4, pp. 1, 5.
Tw.: radicalisme; richtlijn; levenspraktijk.

67-8 'God en gebod'. In: *Mens en Wereld* 22 (1 april 1967), nr. 7, pp. 1, 4. (uit: *De Vragende Mens*, jrg. 14, december 1966, nr. 11, opgenomen in nr. 66-10).
Tw.: moraal; godsdienst; autonomie.

67-9 Salm, G.L., 'Problemen over het al of niet bestaan van een God'. In: *Mens en Wereld* 22 (15 april 1967), nr. 8, pp. 4-7. (voorzien van een 'Onderschrift' van de hand van Van Praag op p. 6 en 7).
Tw.: wereldbeschouwing; waarheid; mysterie.

67-10 'Humanisme stelt een nieuwe wijze van leven aan de orde'. In: *Mens en Wereld* 22 (29 april 1967), nr. 9, pp. 1, 3, 7. (openingsrede tijdens het zeventiende congres van het Humanistisch Verbond op 15 april 1967 te Utrecht).
Tw.: humanistische beweging; identiteit; radicalisme; levenspraktijk.

67-11 Salm, G.L., 'Problemen over het al of niet bestaan van een god'. In: *Mens en Wereld* 22 (27 mei 1967), nr. 11, p. 7. (voorzien van een 'Onderschrift' van de hand van Van Praag).
Tw.: wereldbeschouwing; waarneming; beschouwing en beleving.

67-12 'Is de humanist doende zich een 'afmensbeeld' te scheppen? (2)'. In: *Mens en Wereld* 22 (25 november 1967), nr. 22, p. 7 ('IK denk er ZO over'). (antwoord aan dr. F.J. Verheyen, die onder de gelijknamige titel een bijdrage leverde aan: *Mens en Wereld*, jrg. 22, 11 november 1967, pp. 6-7).
Tw.: mens en dier; evolutietheorie; bewustzijn.

67-13 'Jeugd en Humanisme'. In: *Het Vrije Woord* 12 (februari 1967), nr. 3, p. 54 ('Ter Overweging').
Tw.: jeugd; cultuur; modern humanisme.

67-14 'Een nieuw begin'. In: *Het Woord van de Week* 20 (2 januari 1967), nr. 1, pp. 1-2.
Tw.: zingeving; bewustwording; levenspraktijk.

67-15 'Het gezicht van de humanist'. In: *Het Woord van de Week* 20 (6 februari 1967), nr. 6, pp. 1-2.
Tw.: humanisering; identiteit; levenspraktijk.

67-16 'Wat betekent het?'. In: *Het Woord van de Week* 20 (3 april 1967), nr. 14, p. 2.
Tw.: onbehagen; zingeving; moraal.

67-17 'Konflikt rond Israël'. In: *Het Woord van de Week* 20 (5 juni 1967), nr. 23, p. 2.
Tw.: Israël; oorlog en vrede.

67-18 'Een gelukkige beslissing'. In: *Het Woord van de Week* 20 (5 juni 1967), nr. 23, p. 3 ('Kort commentaar').
Tw.: vrijheid; meningsuiting; democratie.

67-19 'De stem van het humanisme'. In: *Het Woord van de Week* 20 (1 oktober 1967), nr. 40, pp. 1-3. (oorspronkelijk grotendeels verschenen in: *International Humanism*, vol. II, Autumn 1967, nr. 4, opgenomen in nr. 67-4).
Tw.: sociaal humanisme; keuze; levenspraktijk.

67-20 'Alleen en tezamen'. In: *Het Woord van de Week* 20 (3 december 1967), nr. 49, pp. 1-2.
Tw.: eenzaamheid; mens en gemeenschap.

1968

68-1 'Welcoming Address'. In: *Proceedings second European Conference [of the] International Humanist and Ethical Union, Hannover July 14-19, 1968*. IHEU, Utrecht 1968, pp. 10-11. (openingstoespraak, als IHEU-voorzitter, op het congres over: 'Conservation and human fulfilment').
Tw.: moderne maatschappij; mens en gemeenschap.

68-2 'Een mens van grote betekenis'. In: *De Heraut* 99 (februari/maart 1968), nr. 2/3, pp. 73-75.
Tw.: Jezus; modern humanisme.

68-3 'Year of dialogues'. In: *International Humanism* III (1968), nr. 1, p. 17.
Tw.: katholicisme en humanisme; marxisme en humanisme.

68-4 'Changing world'. In: *International Humanism* III (1968), nr. 2, p. 19. (over het thema van het komende IHEU-congres te Hannover: 'Conservation and human fulfilment').
Tw.: technische revolutie; participatie; zingeving.

68-5 'New man in a new world.' In: *International Humanism* III (1968), nr. 3-4, pp. 39-42.
Tw.: technische revolutie; zingeving; creativiteit.

68-6 'Drieduizend filosofen in Wenen bijeen'. In: *Mens en Wereld* 23 (12 october 1968), nr. 19, p. 4. (radiotoespraak van 29 sept. 1968 in: *Het Woord van de Week*, jrg. 21, 29 september 1968, nr. 40, opgenomen in nr. 68-15).
Tw.: marxistisch humanisme; humanisering.

68-7 'Humanisme, doel of middel?' In: *Mens en Wereld* 23 (23 november 1968), nr. 22, p. 6. (fragmenten uit een radiotoespraak van 3 nov. 1968, in haar geheel gepubliceerd in: *Het Woord van de Week*, jrg. 21, 3 november 1968, nr. 45, opgenomen in nr. 68-16).
Tw.: marxisme en humanisme; menswording.

68-8 'Het kiezen van de keuze – Jean-Paul Sartre: tussentijdse balans'. In: *Rekenschap* 15 (maart 1968), nr. 1, pp. 3-18.
Tw.: Jean-Paul Sartre; existentialisme; keuze.

68-9 'De religieuze projectie'. In: *Rekenschap* 15 (december 1968), extra nummer, pp. 4-9. (overdruk van een artikel uit *Rekenschap*, jrg. 4, september 1957, nr. 3, opgenomen in nr. 57-9, in een extra aflevering t.g.v. de voltooiing van het manuscript van *Modern humanisme* een kwart eeuw geleden en het neerleggen van het voorzitterschap, na ruim 22 jaar, van het Humanistisch Verbond).
Tw.: religie; projectie; antropologie.

68-10 'Het hooglied van de creativiteit'. In: *Rekenschap* 15 (december 1968), extra nummer, pp. 10-31. (overdruk van een artikel uit *Rekenschap*, jrg. 5, december 1958, nr. 4, opgenomen in nr. 58-9, in een extra aflevering, gewijd aan Van Praag; oorspronkelijk verscheen deze studie te 's-Gravenhage in 1944 als brochure onder dezelfde hoofdtitel, opgenomen in nr. 44-1).
Tw.: Hendrik Marsman; vitalisme; expressionisme

68-11 'Nihilisme'. In: *Rekenschap* 15 (december 1968), extra nummer, pp. 32-38. (overdruk van een artikel uit *Rekenschap*, jrg. 7, maart 1960, nr. 1, opgenomen in nr. 60-12, in een extra Van Praag-nummer).
Tw.: nihilisme; bewustzijn; levenshouding.

68-12 'Knapperds en kneusjes'. In: *Het Woord van de Week* 21 (24 maart 1968), nr. 13, pp. 2-4.
Tw.: hgw; geestelijke weerbaarheid; humanisering.

68-13 'Een blik vooruit'. In: *Het Woord van de Week* 21 (9 juni 1968), p. 4. (een gedeelte uit een inleiding, gehouden op 19 februari 1966 te Utrecht t.g.v. het twintigjarig bestaan van het Humanistisch Verbond, verschenen in: *Uitdaging en antwoord*, 1966, opgenomen in nr. 66-5).
Tw.: zingeving; menswording; bezieling.

68-14 'Een stap verder'. In: *Het Woord van de Week* 21 (14 juli 1968), nr. 29, p. 1.
Tw.: IHEU; christendom en humanisme; marxistisch humanisme.

68-15 'Marxisten en humanisten, een ontmoeting'. In: *Het Woord van de Week* 21 (29 september 1968), nr. 40, pp. 1-3. (n.a.v. besprekingen tijdens het veertiende filosofencongres, begin september 1969 te Wenen).
Tw.: katholicisme; marxistisch humanisme.

68-16 'Humanisme, doel of middel'. In: *Het Woord van de Week* 21 (3 november 1968), nr. 45, pp. 1-3.
Tw.: marxistisch humanisme; marxisme en humanisme.

68-17 'Revolutie om de ruimte'. In: *Het Woord van de Week* 21 (1 december 1968), nr. 49, pp. 1-2.
Tw.: technische revolutie; mens en gemeenschap; zingeving.

1969

69-1 'Wat is humanistiek? Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar in de humanistiek en de anthropologie van het humanisme aan de Rijksuniversiteit te Leiden op 21 mei 1965'. In: J.P. van Praag; et al., *De dag ligt nog voor ons. Essays van humanisten*. W.P. van Stockum, Den Haag 1969, pp. 7-22. (overdruk van de tekst van zijn inaugurele oratie, Groningen, 1965, opgenomen in nr. 65-5, waaraan hier zijn toegevoegd: 'Aantekeningen', die een korte toelichting vormen, i.h.b. naar aanleiding van een kritische beschouwing van Libbe van der Wal in: *Rekenschap*, jrg. XII, 1965, nr. 3, pp. 106-112).
Tw.: humanistiek; humanisme; mensbeeld; wereldbeeld; keuze.

69-2 'Het kiezen van de keuze. Jean-Paul Sartre: Tussentijdse balans'. In: J.P. van Praag; et al., *De dag ligt nog voor ons. Essays van humanisten*. W.P. van Stockum, Den Haag 1969, pp. 112-127. (oorspronkelijk als artikel verschenen in: *Rekenschap*, jrg. 15, mrt. 1968, nr. 1, opgenomen in nr. 68-8).
Tw.: Jean-Paul Sartre; existentialisme; keuze.

69-3 'Humanisme (2)'. In: *Grote Winkler Prins*. dl. IX. Elsevier, Amsterdam/Brussel 1969. – 7e, geh. herz. dr. –, p. 655.
Tw.: modern humanisme; eenheid en verscheidenheid.

69-4 'L'homme moderne dans un temps révolutionnaire'. In: *Cahiers laïques* (mars-avril 1969), nr. 110, pp. 37-44. (een lezing, gehouden voor de 'Cercle parisien de la ligue française de l'Enseignement et de l'Éducation permanente' op 24 november 1968).
Tw.: technische revolutie; vervreemding; emancipatie.

69-5 'Het SKANDALON'. In: *Drupelsteen* 22 (september 1969), nr. 1, pp. 13-14. (reactie op een artikel over het Humanistisch Verbond van Abel van Olst,

'Sjtodjelatj', in *Drupelsteen* jrg. 21, juni 1969).
Tw.: HV; postulaten; politiek.

69-6 Kurtz, Paul; in gesprek met Michailo Markovic, J.P. van Praag & Niculae Bellu, 'Participation, bureaucracy and the limits of tolerance'. In: *The Humanist* vol. XXIX (november/december 1969), nr. 6. (letterlijke weergave van de afsluitende dialoog tijdens het tweede congres van Marxistische en niet-Marxistische humanisten op 11 tot 16 augustus 1969 te Herzog Novi, Joegoslavië).
Tw.: participatie; maatschappijkritiek; verdraagzaamheid.

69-7 Praag, J.P. van; in gesprek met M. Markovic, 'A Voice from Eastern Europe'. In: *International Humanism* IV (1969), nr. 1, pp. 1-5. (tevens verschenen in *Het Woord van de Week*, jrg. 22, 12 januari 1969, nr. 2, opgenomen in nr. 69-11).
Tw.: marxisme en humanisme; marxistisch humanisme; waarden.

69-8 'The Humanist Outlook'. In: *International Humanism* IV (1969), nr. 1, pp. 13-16.
Tw.: modern humanisme; geesteshouding; mensbeeld; wereldbeeld.

69-9 'Eastern Europe'. In: *International Humanism* IV (1969), nr. 4, p. 11.
Tw.: marxistisch humanisme.

69-10 'Een dier zonder weerga. Een polemiek'. In: *Rekenschap* 16 (maart 1969), nr. 1, pp. 58-62. (polemiek met J. Reddingius, dit n.a.v. diens artikel in *Rekenschap*, jrg. 15, dec. 1968, nr. 4, pp. 191-205, getiteld 'De humanist en zijn hondje').
Tw.: bewustzijn; mens en dier.

69-11 Praag, J.P. van; in gesprek met M. Markovic, 'Het gesprek tussen marxistische en niet marxistische humanisten'. In: *Het Woord van de Week* 22 (12 januari 1969), nr. 2, pp. 4-6.
Tw.: marxisme en humanisme; marxistisch humanisme; ethiek.

69-12 'Een plaats om te staan'. In: *Het Woord van de Week* 22 (18 mei 1969), pp. 3-4.
Tw.: HV; geestelijke weerbaarheid; identiteit.

69-13 [N.N.]; in gesprek met J.P. van Praag, 'Een gesprek tussen humanisten'. In: *Het Woord van de Week* 22 (28 september 1969), nr. 39, [pp. 1-3]. (een vraaggesprek met Van Praag als IHEU-voozitter, over de tweede conferentie met marxistische en niet-marxistische humanisten van 11-18 augustus 1969 te Herzog Novi).
Tw.: marxisme en humanisme; marxistisch humanisme; inspraak.

1970

70-1 'Causes of alienation in modern technical society and their elimination.' In: Paul Kurtz & Svetovar Stojanovic, *Tolerance and revolution. A Marxist-non-Marxist Humanist Dialogue*. Philosophical Society of Serbia, Serbia 1970, pp. 11-24. (bijdrage aan het tweede congres van Marxistische en niet-Marxistische humanisten van 11 tot 16 augustus 1969 te Herzog Novi, Joegoslavië, gevolgd door commentaren van John Lewis en Mathilde Niel, weergegeven op pp. 25-28).
Tw.: technische revolutie; moderne maatschappij; vervreemding; participatie.

70-2 Kurtz, Paul; in gesprek met Michailo Markovic, J.P. van Praag & Niculae Bellu, 'Concluding Dialogue. Participation, bureaucracy and the limits of tolerance'. In: Paul Kurtz & Svetozar Stojanovic' (red.), *Tolerance and revolution. A Marxist-non-Marxist Humanist Dialogue*. Philosophical Society of Serbia, Beograd 1970, pp. 153-165. (informele afsluitende dialoog aan het einde van het congres; eerder gepubliceerd in: *The Humanist* vol. XXIX, november/december 1969, opgenomen in nr. 69-6).
Tw.: participatie; maatschappijkritiek; verdraagzaamheid.

70-3 Kurtz, Paul; in gesprek met Michailo Markovic, J.P. van Praag & Niculae Bellu, 'Participation, bureaucracy and the limits of tolerance'. In: *International Humanism* (1970), nr. 1, pp. 2-8. (uit: *The Humanist* vol. XXIX (november/december 1969), nr. 6, opgenomen in nr. 69-6).
Tw.: participatie; maatschappijkritiek; verdraagzaamheid.

70-4 'The pope's message'. In: *International Humanism* (1970), nr. 2/3, congress issue, pp. 4-5. (n.a.v. uitspraken van de Paus – Urbi et orbi –, b.v.: 'Without Christ there is no true humanism', in: *Osservatore Romano*, 1 januari 1970).
Tw.: RKK; katholicisme en humanisme; moraal.

70-5 'Ruimtelijke ordening en maatschappelijk welzijn'. In: *Maatschappelijk Welzijn* 22 (1970), nr. 1, pp. 12-13. (aanvulling op het artikel van L.V. Vladar in: *Maatschappelijk Welzijn*, jrg. 21, april 1969, nr. 4).
Tw.: ruimtelijke ordening; welzijnsbeleid; inspraak.

70-6 'Vervreemding in de moderne technische maatschappij: oorzaken en oplossingen'. In: *Rekenschap* 17 (juni 1970) nr. 2, pp. 55-66. (oorspronkelijk verschenen in: Paul Kurtz & Svetozar Stojanovic (eds.), *Tolerance and revolution*, 1970, opgenomen in nr. 70-1).
Tw.: technische revolutie; moderne maatschappij; vervreemding; participatie.

70-7 'Mensen zonder God'. In: *Syllabus van de Stichting Studium Generale van de Technische Hogeschool Delft* 25 (24 januari 1970), nr. 13, pp.

129-131 ('Humanisme I'). (resumé van een voordracht, gehouden op 27 januari 1970 in het kader van een humanismecyclus, georganiseerd door de Stichting Studium Generale van de TH te Delft).
Tw.: atheïsme; moderne maatschappij; zingeving.

70-8 [N.N.]; in gesprek met J.P. van Praag, 'Als ieder zijn deel doet'. In: *Het Woord van de Week* 23 (22 maart 1970), nr. 12, pp. 2-3.
Tw.: professionalisme; praktisch humanisme; geestelijke gezondheid.

1971

71-1 Commissie 'Sociale dienstverlening'; Mr. F.H.J.M. Daams (voorz.), J.A. Bakker, J.P. van Praag; et al. (samenst.), *Sociale dienstverlening*. WBS-cahiers studieproject gelijkheid; dl. 4. Kluwer, Deventer 1971, 64 p. (rapport van een PvdA-commissie o.v.v. Daams, bestaande uit acht leden, onder wie J.P. van Praag).
Tw.: sociale dienstverlening; socialisme; participatie.

71-2 'On Organizing Humanism'. In: Howard B. Radest (red.), *To seek a humane world. Proceedings of the fifth Congress of the International Humanist & Ethical Union.* Pemberton Books, Londen 1971, pp. 117-122.
Tw.: IHEU; praktisch humanisme; levenspraktijk.

71-3 'Overheid en geweten'. In: *Humanist* 26 (9 october 1971), nr. 17, p. 4.
Tw.: overheid en burger; dienstplicht; gewetensonderzoek.

71-4 'Birth control'. In: *International Humanism* (1971), nr. 2/3, pp. 16-17. (officiële verklaring, als IHEU-voorzitter, tijdens de vergadering van vertegenwoordigers van de IHEU en van het Vaticaanse Secretariaat voor Ongelovigen op 1-3 october 1970 te Brussel).
Tw.: RKK; geboorteregeling; bevolkingsvraagstuk.

71-5 'Vrijheid en tolerantie'. In: *Rekenschap* 18 (maart 1971), nr. 1, pp. 30-33. (vertaling van een commentaar, geschreven voor de handelingen van de discussies tussen humanisten en katholieken, 1-3 october 1970, te Brussel, opgenomen in nr. 72-2).
Tw.: vrijheid; keuze; verdraagzaamheid.

71-6 'Voor het sluiten van de poorten'. In: *Rekenschap* 18 (december 1971), nr. 4, pp. 153-154.
Tw.: moderne maatschappij; humanisering; geloof.

71-7 'Zoiets gebeurt hier niet'. In: *Het Woord van de Week* 24 (14 maart 1971), nr. 10, pp. 1-3.
Tw.: sociale actie; richtlijn; geestelijke weerbaarheid.

1972

72-1 'The Humanist Outlook'. In: Paul Kurtz & Albert Dondeyne (eds.), *A Catholic/Humanist Dialogue: Humanists and Roman Catholics in a Common World.* Pemberton Books/Prometheus Books, Londen/Buffalo 1972, pp. 3-9. (een eerdere, enigszins verkorte versie, verscheen in: *International Humanism*, vol. IV, 1969, nr. 1, opgenomen in nr. 69-8).
Tw.: modern humanisme; waarden; mensbeeld; wereldbeeld.

72-2 'Freedom and Tolerance'. In: Paul Kurtz & Albert Dondeyne (eds.), *A Catholic/Humanist Dialogue: Humanists and Roman Catholics in a Common World.* Part II. Pemberton Books/Prometheus Books, Londen/Buffalo, 1972, pp. 77-81 ('Commentaries').
Tw.: vrijheid; keuze; verdraagzaamheid.

72-3 'Birth control'. In: Paul Kurtz & Albert Dondeyne (eds.), *A Catholic/Humanist Dialogue: Humanists and Roman Catholics in a Common World. Part II.* Pemberton Books/Prometheus Books, Londen/Buffalo 1972, pp. 103-104 ('Commentaries'). (oorspronkelijk verschenen in: *International Humanism* 1971, nr. 2/3, opgenomen in nr. 71-4).
Tw.: RKK; geboorteregeling; bevolkingsvraagstuk.

72-4 Werkgroep 'Gewestvorming en gemeentelijke indeling'; J.P. van Praag (voorz.), *Gewestvorming Zuid-Holland.* Werkgroep gewestvorming en gemeentelijke indeling ter voorbereiding van de structuurschets van de bestuurlijke indeling, [Den Haag] 1972, 87 p. (rapport van een werkgroep, o.v.v. Van Praag, aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland).
Tw.: Zuid-Holland; bestuurlijke organisatie; gewestvorming.

72-5 Studiecommissie 'Doelstelling Algemene School'; J.P. van Praag (voorz.), *Naar een samenwerkingsschool.* Studiecommissie Doelstelling Algemene School. Utrecht mei 1972, 26 p. (rapport van een commissie van twaalf leden, afkomstig uit een hele reeks van bonden en verenigingen, o.a. de Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme en het Humanistisch Verbond).
Tw.: samenwerkingsschool; antropologie; geestelijke vorming.

72-6 *Tasks for Humanists. An Address, held by the IHEU chairman at the RPA-European Summer Conference in Cambridge (August 1972).* IHEU, Utrecht [1972], 8 p.
Tw.: sociale actie; richtlijn; emancipatie.

72-7 'Geboortebeperking'. In: *Humanist* 27 (22 januari 1972), nr. 2, p. 8. (officiële verklaring, als IHEU-voorzitter, oorspronkelijk gepubliceerd in: *International Humanism* 1971, nr. 2/3, opgenomen in nr. 71-4).
Tw.: RKK; geboorteregeling; bevolkingsvraagstuk.

72-8 'A most remarkable document'. In: *International Humanism*, (1972), nr. 2, pp. 5-6. (over een document van dertig vooraanstaande katholieke theologen over de bestuurs- en vertrouwenscrisis in de Rooms-Katholieke Kerk).
Tw.: crisis; RKK; macht.

72-9 'Zusammenarbeit in der Familienplanung in einer beunruhigenden Situation'. In: *Internationale Dialog Zeitschrift* 5 (1972), nr. 3, pp. 221-224.
Tw.: RKK; geboorteregeling; bevolkingsvraagstuk.

72-10 'Begrijpt U nu waarom ik huil?'. In: *Rekenschap* 19 (maart 1972), nr. 1, pp. 1-2.
Tw.: oorlogsmisdadigers.

72-11 'Humanisme en maatschappijkritiek'. In: *Rekenschap* 19 (maart 1972), nr. 1, pp. 16-23.
Tw.: sociaal humanisme; maatschappijkritiek; richtlijn.

72-12 'Beperking en betekenis van de moderne theologie'. In: *Rekenschap* 19 (december 1972), nr. 4, pp. 165-170. (deze beschouwing is voor een belangrijk deel gebaseerd op: dr. J. Sperna Weiland, *Oriëntatie*, twee dln., 1966 en 1971).
Tw.: zingeving; moderne theologie; maatschappijkritiek.

72-13 Vogel, Casper; in gesprek met J.P. van Praag, 'Kritische bezinning'. In: *Het Woord van de Week* 25 (24 september 1972), nr. 20, pp. 4-7.
Tw.: humanistische beweging; bewustwording; milieuproblematiek.

72-14 [N.N.]; in gesprek met J.P. van Praag, 'Geestelijke volksgezondheid en humanistische geestelijke verzorging'. In: *Het Woord van de Week* 25 (19 november 1972), nr. 24, pp. 5-7. (een gesprek met Van Praag als lid van de commissie 'Levensbeschouwing en geestelijke volksgezondheid', n.a.v. het opgaan van alle zuilen-instellingen, incl. de humanistische, in het Nationaal Centrum voor de Geestelijke Volksgezondheid).
Tw.: geestelijke gezondheid; hgw; sociale actie.

1973

73-1 'De technische revolutie en de bestuurlijke democratie'. In: *Democratie en techniek. Najaarsstudiedagen, gehouden in oktober 1971, van het Instituut voor Bestuurswetenschappen*. VNG, 's-Gravenhage 1973, pp. 63-82.
Tw.: overheid en burger; technische revolutie; democratie.

73-2 'Humanist Tasks in the New Europe'. In: Christopher Macy (ed.), *Rationalism and Humanism in the New Europe*. Pemberton Books, Londen 1973, pp. 33-42. (oorspr. uitg.: *Tasks for humanists*. Utrecht, 1972, opgenomen in nr. 72-6).
Tw.: sociale actie; richtlijn; emancipatie.

73-3 'Aktie en doordenking'. In: *Humanist* 28 (1 mei 1973), nr. 8, pp. 3, 8.
Tw.: richtlijn; sociale actie; praktisch humanisme.

73-4 Hoekstra, M., 'Sekularisering van geestelijke verzorging?' In: *Humanist* 28 (1 augustus 1973), nr. 13, pp. 3, 6. (voorzien van 'Kanttekeningen' van Van Praag op pp. 6, 10).
Tw.: hgw; levensovertuiging; identiteit.

73-5 'In memoriam Libbe van der Wal'. In: *Rekenschap* 20 (juni 1973), nr. 2, pp. 53-54.
Tw.: Libbe van der Wal; ethiek.

73-6 'De samenwerkingsschool'. In: *Het Woord van de Week* 26 (25 februari 1973), nr. 4, pp. 1-3.
Tw.: samenwerkingsschool; opvoeding; levensovertuiging.

73-7 Praag, J.P. van; in gesprek met Bep Schnerr & Rob Buitenweg, 'Het Humanistisch Opleidingsinstituut'. In: *Het Woord van de Week* 26 (25 maart 1973), nr. 6, pp. 3-4. (televisie-uitzending van 18 maart 1973, waarin Van Praag twee cursisten van het Humanistisch Opleidingsinstituut interviewde).
Tw.: HOI; hgw; structuren.

1974

74-1 'Internationaal Humanistisch Congres'. In: *Rekenschap* 21 (september 1974), nr. 3, pp. 91-93. (n.a.v. het IHEU-congres op 5-9 augustus 1974 te Amsterdam over het thema: 'De humanistische revolutie').
Tw.: IHEU; internationaal humanisme; moderne maatschappij.

74-2 'Mens en macht'. In: *Rekenschap* 21 (december 1974), nr. 4, pp. 156-165.
Tw.: maatschappijvisie; structuren; macht.

1975

75-1 Studiecommissie 'Doelstelling Algemene School', *De samenwerkingsschool*. Wolters-Noordhoff, Groningen 1975, 63 p. (verzamelbrochure van alle drie eerder door de Studiecommissie, waarvan Van Praag als lid c.q. voorzitter deel uitmaakte, uitgebrachte rapporten en nota's, t.w.: *Naar een samenwerkingsschool* uit 1972, opgenomen in nr. 72-5; *Het openbaar en daarmee gelijk te stellen onderwijs. Poging tot een geestelijke fundering* (als Bijlage 1) uit 1963 resp. 1966, opgenomen in nr. 63-4 resp. nr. 66-2, en: *Het openbaar en daarmee gelijk te stellen onderwijs. Een verkennend onderzoek naar de plaats van kennis van geestelijk leven, godsdienstonderwijs, en humanistisch vormingsonderwijs* (als Bijlage 2) uit 1965, opgenomen in nr. 65-4).
Tw.: samenwerkingsschool; geestelijke vorming; christendom en humanisme.

75-2 'In memoriam Julian Huxley'. In: *Humanist* 30 (1 maart 1975), nr. 5, p. 3.
Tw.: Julian Huxley; evolutionair humanisme; mensbeeld.

75-3 'In memoriam Dr. D.H. Prins'. In: *Humanist* 30 (1 december 1975), nr. 22, p. 6.
Tw.: D.H. Prins; religieus humanisme.

75-4 'Meta-taal van overtuigingen'. In: *Philosophica. Problems in Metaphilosophy* II, 16 (1975), nr. 2, pp. 113-121.
Tw.: levensovertuiging; postulaten; geesteshouding.

75-5 'Humanistische psychologie'. In: *Rekenschap* 22 (juni 1975), nr. 2, pp. 52-61.
Tw.: humanistische psychologie; mensbeeld; groepswerk.

75-6 'Portugal'. In: *Rekenschap* 22 (september 1975), nr. 3, pp. 105-107. (n.a.v. de 'Anjerrevolutie' in Portugal van 25 april 1974, die een einde aan de dictatuur maakte).
Tw.: vrijheid; gelijkheid; democratie.

75-7 'Henk Vos. Menselijke gelijkheid onder voorbehoud'. In: *Rekenschap* 22 (september 1975), nr. 3, pp. 134-136. (recensie van: Henk Vos, *Menselijke gelijkheid onder voorbehoud: een analytische beschouwing over sociale gerechtigheid*, 1973).
Tw.: gelijkheid; mensbeeld; menselijke waardigheid.

75-8 'Humanistische begeleiding'. In: *Rekenschap* 22 (december 1975), nr. 4, pp. 148-159.
Tw.: hgw; bewustwording; zingeving.

75-9 Bruijn, A.A. de, D.A.Th. van Oyen & J.P. van Praag, 'Doorbraakpartij, ontmoetingsschool, vrijheid van onderwijs. Een pleidooi voor een nieuwe onderwijsparagraaf van de PvdA en voor herbezinning op art. 208 van de Nederlandse grondwet'. In: *Socialisme en Democratie* 32 (mei 1975), nr. 5, pp. 202-219.
Tw.: PvdA; verzuiling; samenwerkingsschool.

75-10 'De werking van de democratie'. In: *Socialisme en Democratie* 32 (november/december 1975), nr. 11/12, pp. 526-535.
Tw.: PvdA; democratie; socialisme.

75-11 Graaf, Karel van de (samenst. en regie); in gesprek met Jaap van Praag, *Waarom een verbond* [Audio]. Humanistisch Verbond, Hilversum 1975, – (30 min.) –. (audio-opname van een radio-interview met Van Praag op 27 juli 1975 in de zendtijd van het Humanistisch Verbond).
Tw.: HV; geestelijke weerbaarheid; levensovertuiging; zingeving.

1976

76-1 'Mens en macht'. In: *De Moralist* 21 (maart 1976), nr. 2, pp. 56-64. (oorspronkelijk verschenen in: *Rekenschap*, jrg. 21, nr. 4, december 1974, opgenomen in nr. 74-2).
Tw.: richtlijn; maatschappijvisie; structuren; macht.

76-2 'Vraagpunten over geweld'. In: *Rekenschap* 23 (juni 1976), nr. 2, pp. 52-56. (opgesteld voor de 'Humanistische Groep Geestelijke Gezondheid').
Tw.: geweld.

76-3 Bruin, A.A. de, D.A. van Ooyen & J.P. van Praag, 'Polemiek over het beginselprogram: de onderwijsparagraaf. Antwoord aan het Centraal Bureau voor het Katholiek Onderwijs (CBKO). In: *Socialisme en Democratie* 33 (januari 1976), nr. 1, pp. 43-48. (repliek op het artikel van het Centraal Bureau voor het Katholiek Onderwijs; Mr. L.A. Struik (dir.), F.W.M. van der Ven; et al., 'De onderwijspacificatie in het geding en het taboe van de Heren De Bruin, Van Ooyen en Van Praag', in: *Socialisme en Democratie*, jrg. 32, november/december 1975, nr. 11/12, pp. 552-567; dit vormde een reactie op hun artikel 'Doorbraakpartij, ontmoetingsschool, vrijheid van onderwijs [...]' in: *Socialisme en Democratie*, jrg. 32, mei 1975, nr. 5, opgenomen in nr. 75-9).
Tw.: PvdA; samenwerkingsschool; bijzondere school; verzuiling.

76-4 Vogel, Casper (interv.), [*Gesprekken met J.P. van Praag*] [Audio]. Zeist 1976, 24 geluidsbanden; 510 p. (een serie van twaalf gesprekken, op eigen initiatief door Vogel, toentertijd hoofd Dienst radio en televisie van het Humanistisch Verbond, van 24 juni 1975 tot 22 juni 1976 gehouden met Van Praag over zijn leven en werk; het typoscript van de vierentwintig geluidsbanden is van de hand van Coby Voorneveld).
Tw.: J.P. van Praag; HV; J.V.A.; S.V.A.; socialisme; humanisme; levensovertuiging; politiek.

1977

77-1 Jochheim, Gernot, 'Gewaltlosigkeit als Element der konkreten Utopie Sozialer Verteidigung angesichts der politischen und geistigen Krise der 30er Jahre'. In: Idem, *Antimilitaristische Aktionstheorie, Soziale Revolution und Soziale Verteidigung. Zur Entwicklung der Gewaltfreiheitstheorie in der europäischen antimilitaristischen und sozialistischen Bewegung 1890-1940, unter besonderer Berücksichtigung der Niederlande.* Polemologische Studiën, nr. 18. Haag und Herchen, Frankfurt am Main; van Gorcum, Assen/Amsterdam 1977, pp. 376-500 ('Fünfter Teil'). (in het vijfde deel van deze studie is informatie verwerkt, afkomstig van een interview dat Jochheim op 7 maart 1973 met Van Praag te Den Haag heeft gehouden).
Tw.: J.V.A.; antimilitarisme; socialisme; geweldloosheid; p.v.v.

77-2 'Geestelijke begeleiding'. In: L. Heyde; J.P. van Praag; et al., *Wat gebeurt er met de levensbeschouwing?* Tweede serie Geestelijke Volksgezondheid, nr. 2-11. Amboboeken, Baarn 1977, pp. 24-38. (bijdrage aan het congres van het 'Katholiek Studiecentrum voor Geestelijke Volksgezondheid' op 15 december 1976, met als thema: 'Mensbeelden, vervat in methoden van helpen'; een enigszins ingekorte versie van een artikel dat oorspronkelijk verschenen is in: *Rekenschap*, jrg. 22, december 1975, nr. 4, opgenomen in nr. 75-8).
Tw.: hgw; bewustwording; zingeving.

77-3 'Meta-taal van overtuigingen'. In: *Rekenschap* 24 (juni 1977), nr. 2, pp. 82-88. (oorspronkelijk verschenen in: *Philosophica. Problems in metaphilosophy* II, vol. 16, 1975, nr. 2, opgenomen in nr. 75-4).
Tw.: postulaten; levensovertuiging; geesteshouding.

1978

78-1 *Grondslagen van humanisme. Inleiding tot een humanistische levens- en denkwereld.* Boom, Amsterdam/Meppel 1978, 264 p.
Tw.: vervreemding; humanisme; humanistische beweging; eenheid en verscheidenheid, postulaten; levenspraktijk; hgw; menswording.

78-2 Werk- en Adviescollege 'Immateriële hulpverlening oorlogsslachtoffers'; J.P. van Praag (voorz.); met een voorwoord van E. Veder-Smit & G.C. Wallis de Vries, *Immateriele hulpverlening aan oorlogsgetroffenen: Eindrapport van het Werk- en Adviescollege.* Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk; Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiene; Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage 1978, 135, [45] pp.
Tw.: oorlogsgetroffenen; hulpverlening.

78-3 Jans, Ruud; in gesprek met J.P. van Praag, 'Duivels handlanger' in HV-TV-zendtijd'. In: *Humanist* 33 (15 maart 1978), nr. 6, pp. 1, 3. (een tv-uitzending van het Humanistisch Verbond op 25 februari 1978 n.a.v. de tv-serie van de Evangelische Omroep, getiteld 'Hoe zouden we dan leven?').
Tw.: christendom en humanisme; waarheid; identiteit.

78-4 'Het Humanistisch Instituut voor Ontwikkelings-Samenwerking [...]' In: *Humanist* 33 (15 november 1978), nr. 21, p. 3 ('Gastkolom'). (t.g.v. het tienjarig bestaan van het HIVOS).
Tw.: HIVOS; ABAL; ontwikkelingswerk.

1979

79-1 'J.P. van Praag over democratie'. In: *Humanistische gedachten over democratie.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1979, [1], 8 p. (uit: *Grondslagen van humanisme.* § III.2. Amsterdam/Meppel, 1978, pp. 134-144, opgenomen in nr. 78-1).
Tw.: democratie; anarchisme.

79-2 *Levensovertuiging, filosofie en wetenschap. Afscheidscollege Rijksuniversiteit Leiden 13 november 1979.* Humanistisch Verbond, Utrecht 1979, 11 p. (oorspronkelijk verschenen in: *Rekenschap*, jrg. 26, december 1979, nr. 4, opgenomen in nr. 79-7).
Tw.: levensovertuiging; filosofie; wetenschap; geesteshouding; oriëntatiepatroon.

79-3 'Jaap van Praag over relationeel vormingswerk'. In: *Humanist* 34 (15 april 1979), nr. 8, p. 4. (een bijdrage als voorzitter van de begeleidingscommissie van deze werkvorm).
Tw.: vormingswerk; groepswerk.

79-4 Boelaars, Bert; in gesprek met J.P. van Praag, 'Levensovertuiging belangrijk bij het beoefenen wetenschap'. In: *Humanist* 34 (31 juli 1979), pp. 4-6.
Tw.: levensovertuiging; filosofie; wetenschap.

79-5 'Afscheidsrede Van Praag: Leren leven met onzekerheid'. In: *Humanist* 34 (15 november 1979), nr. 20, p. 2.
Tw.: levenshouding; richtlijn; waarheid.

79-6 'Moral education in the Netherlands'. In: *The Journal of Moral Education* 8 (May 1979), nr. 3, pp. 202-205.
Tw.: Nederland; HVO; openbare school.

79-7 'Levensovertuiging, filosofie en wetenschap'. In: *Rekenschap* 26 (december 1979), nr. 4, pp. 152-162. (afscheidscollege als bijzonder hoogleraar in de humanistiek en de anthropologie van het humanisme aan de Rijksuniversiteit te Leiden op 13 november 1979).
Tw.: levensovertuiging; filosofie; wetenschap; geesteshouding; oriëntatiepatroon.

79-8 'Opnieuw God in Nederland'. In: *Rekenschap* 26 (december 1979), nr. 4, pp. 177-179. (n.a.v. het verschijnen van het rapport van W. Goddijn, H. Smets, & G. van Tillo, *Opnieuw God in Nederland: onderzoek naar godsdienst en kerkelijkheid*, ingesteld in opdracht van KRO en weekblad *De Tijd*, 1979).
Tw.: Nederland; buitenkerkelijken; godsdienst.

79-9 Spigt, Rina (pres.) & J.P. van Praag; in gesprek met Arend-Jan Waarlo, Elleke Zelle & Bert Boelaars, *Afscheidscollege door Prof. Dr. J.P. van Praag* [Audio]. Humanistisch Verbond, Hilversum 1979, (30 min.). (een radiogesprek met jonge humanisten over het Humanisme in de jaren tachtig, in vergelijking met vroeger, uitgezonden op 18 november 1979).
Tw.: HV; jeugd; strijd; levensovertuiging; politiek.

1980

80-1 Vogel, Casper; in gesprek met Jaap van Praag & Karl Derksen; Peter Boss (rapp.), 'Dialoog tussen humanisten en christenen aan de basis kan inspirerend werken. Humanist Van Praag en theoloog Derksen achten hernieuwde dialoog zinvol'. In: *Humanist* 35 (1 april 1980), nr. 6, pp. 4-5. (een radiogesprek tussen Van Praag en drs. Karl Derksen, priester, theoloog, en lid van de basisbeweging, op 2 maart 1980, onder de titel 'Wat is er met het Christendom aan de hand?').
Tw.: katholicisme en humanisme; gesprek; sociale actie; politiek.

80-2 Vogel, Casper; in gesprek met J.P. van Praag & K. Derksen; Hes van Huizen (rapp.), 'Humanisme is geen christendom zonder god'. In: *Humanist* 35 (1 april 1980), nr. 6, pp. 4-5. (behandelt een ander thema uit de discussie tussen Van Praag en Derksen, tevens opgenomen in nr. 80-1).
Tw.: christendom en humanisme; humanisering.

80-3 'Jaap van Praag in "Rekenschap": Nieuw levensbesef nodig om doemdenken te doorbreken'. In: *Humanist* 35 (31 december 1980), p. 19. (gedeeltelijke samenvatting en citering van passages uit het artikel 'Doemdenken en toekomstgeloof' in: *Rekenschap*, jrg. 27, december 1980, nr. 4, opgenomen in nr. 80-4).
Tw.: doemdenken; toekomst; opvoeding.

80-4 'Doemdenken en toekomstgeloof'. In: *Rekenschap* 27 (december 1980), nr. 4, pp. 156-161.
Tw.: doemdenken; toekomst; mens en gemeenschap.

1981

81-1 'Nederland nog een christelijke natie?'. In: S.W. Couwenberg (red.), *De Nederlandse Natie*. Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen 1981, pp. 61-70.
Tw.: Nederland; identiteit; christendom; buitenkerkelijken.

81-2 'Menszijn is zingeven'. In: Theo de Boer; J.P. van Praag; et al., *Een strooien soortje. Nadenken over de mens*. Nederlands Gesprek Centrum Publicatie; nr. 58. Bosch & Keuning, Baarn 1981, pp. 52-59. (resultaat van het beraad van een commissie van het N.G.C., o.v.v. Prof. dr. H.M. Kuitert).
Tw.: verantwoordelijkheid; mensbeeld; zingeving.

81-3 'Over humanisme 1'. In: *Humanist* 36 (20 januari 1981), nr. 1, p. 6.
Tw.: modern humanisme; levensovertuiging; geesteshouding.

81-4 'Over humanisme 2. Uitgangspunten'. In: *Humanist* 36 (20 februari 1981), nr. 3, p. 2.
Tw.: postulaten; mensbeeld; wereldbeeld; beschouwing en beleving.

81-5 'Over humanisme 3'. In: *Humanist* 36 (20 maart 1981), nr. 5, pp. 2-3.
Tw.: christendom en humanisme; marxisme en humanisme; waarheid; ethiek.

81-6 'Doemdenken en toekomstgeloof'. In: *Humanist. Jaap van Praag 1911-1981, Leven met droom en daad* 36 (20 mei 1981), nr. 9, speciale uitgave, pp. 11-14. (oorspronkelijk verschenen in: *Rekenschap*, jrg. 27, december 1980, nr. 4, opgenomen in nr. 80-4)
Tw.: doemdenken; toekomst; mens en gemeenschap.

81-7 Graaf, Karel van de; in gesprek met Jaap van Praag; Hes van Huizen (bew.), 'Om het leven zinvol te vinden heb je een inspiratiebron nodig. Daarom is een levensovertuiging geen luxe'. In: *Humanist* 36 (20 mei 1981), nr. 9, speciale uitgave, pp. 24-26. (integrale weergave, in dit herdenkingsnummer, van een radio-interview door Karel van de Graaf, *Waarom een verbond*, 1975, opgenomen in nr. 75-11).
Tw.: HV; geestelijke weerbaarheid; levensovertuiging; bezieling; zingeving.

81-8 'On Humanism'. In: *International Humanist* (1981), nr. 1. pp. 4-8. (Engelse vertaling van twee artikelen, n.l. 'Over humanisme', afl. 1 en 2, in: *Humanist*, jrg. 36, 20 januari resp. 20 februari 1981, opgenomen in nrs. 81-3 en 81-4).
Tw.: modern humanisme; geesteshouding; postulaten; mensbeeld; wereldbeeld.

81-9 'De zeven van Belgrado'. In: *Rekenschap* 28 (maart 1981), nr. 1, p. 1. (over het ontslag van zeven hoogleraren in de filosofie en de sociologie aan de Universiteit van Belgrado, onder wie hun voorman Mihailo Markovic).
Tw.: Joegoslavië; marxistisch humanisme.

81-10 Praag, J.P. van (red.), 'Humanisme en religie: een discussiestuk'. In: *Rekenschap* 28 (maart 1981), nr. 1, pp. 2-7. (nota van de 'Humanistische Groep Geestelijke Gezondheid').
Tw.: gevoelens; religieus humanisme.

1982

82-1 *Foundations of Humanism*. Prometheus Books. Buffalo, New York 14215 1982, 186 p. (vertaald vanuit de tweede druk van: *Grondslagen van humanisme*, 1978, opgenomen in nr. 78-1).
Tw.: vervreemding; humanisme; humanistische beweging; eenheid en verscheidenheid; postulaten; levenspraktijk; hgw; menswording.

82-2 'De Renaissance. Een poging tot begrip'. In: *Rekenschap. Herdenkingsnummer J.P. van Praag* 29 (juni 1982), nr. 2, pp. 101-123. (facsimile van het originele artikel uit: *De Stem*, jrg. 21, dl. I, juni 1941, nr. 6, opgenomen in 41-1).
Tw.: Renaissance; Romantiek; historisch humanisme.

82-3 Vogel, Casper (samenst. en regie); in gesprek met J.P. van Praag, *De kracht van zijn leven*. 4 dl. [Audio]. Humanistisch Verbond (HOS), Hilversum 1982, (360 min.). (een selectie, in vier delen, uit de 'Gesprekken met J.P. van Praag' van 1975-1976, opgenomen in nr. 76-4, uitgezonden op resp. 5, 12, 19, en 26 september 1982).
Tw.: J.P. van Praag; HV; J.V.A.; S.V.A.; socialisme; geestelijke weerbaarheid; zingeving.